

Nr. 4 (296)

Anul X
28 Ianuarie 1961

„Lysistrata” la Teatrul de operetă

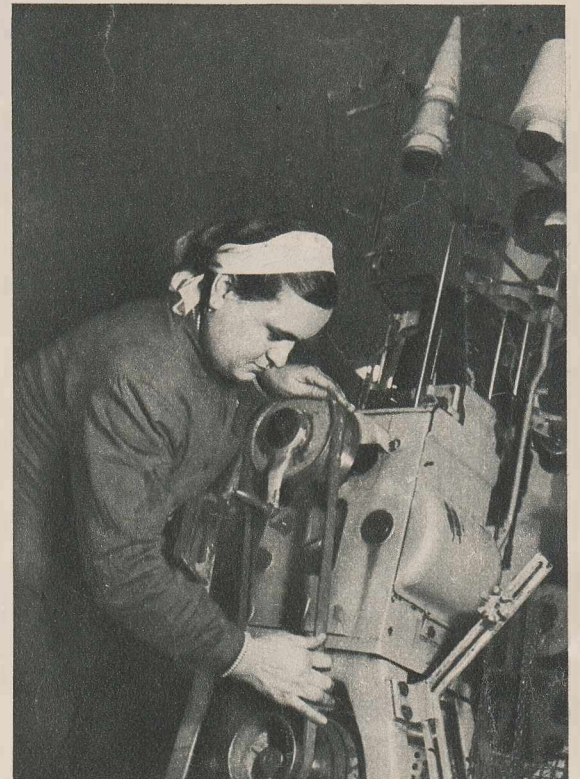
(pag. 12-13-14)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Cetățenii circumscripției electorale orășenești nr. 47 din București au propus, în adunarea pe care au ținut-o la „Casa Științei”, drept candidat în alegerile pentru Sfatul popular orășenesc pe tovarășul Vasile Istrate (în stînga sus), prim-secretar al comitetului raional P.M.R. I. V. Stalin.

La locul ei de muncă, tovarășa Elena Tudor, maistru-curelar la F.C. „Gh. Gheorghiu-Dej” din București, candidat al circumscripției electorale nr. 409, în alegerile pentru Sfatul popular orășenesc.

Vie activitate în Casele alegătorilor:

① La Casa alegătorului „6 Martie” din raionul Lenin.

② Studenți ai Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale”, care vor vota la 5 martie pentru prima dată, au venit la Casa alegătorului pentru a cunoaște sistemul nostru electoral și îndatoririle lor de cetățeni.

③ La Casa alegătorului nr. 1 „30 Decembrie” din raionul Tudor Vladimirescu.

- 1 Muncitori... odihnindu-se, acum 20 sau 30 de ani, pe caldarîmul „micului Paris“...
- 2 ...și din nou muncitori odihnindu-se. De astă dată în anii noștri, la Predeal.
- 3 Iar aceștia sînt copiii și nepoții celor ce aveau drept saltea granitul caldarimului bucureștean, pionieri trimiși într-o tabără de la Sinaia în timpul recentei vacanțe de iarnă.

F A Ț Ă Î N F A Ț Ă

Acum douăzeci, treizeci de ani...

Un grup de oameni zdrențăroși, desculți și hămesiți, se odihnesc pe trotuarul rece, lângă Tribunal, aproape de Dimbovița sub podurile căreia se puteau refugia în timp de ploaie sau viforniță. Unii dintre ei sînt din oraș, din București. Alții au venit de la țară. Pe jos. În picioarele goale. Să caute de lucru. Unul dintre cei pe care-i vedem în imaginea de mai sus a găsit, provizoriu, de lucru: cărător de cărămizi la o bina. Altul sparge bulgări de gheață în subsolurile halei și îi transportă în brațe, la negustorii de pește. Cîtorva li s-a făgăduit că vor fi folosiți pentru cîteva ore, ca să zvirle în Dimbovița trei vagoane cu roșii. Dar

pentru asta trebuie să adaste ca să mai sosească marfă în piață, periclitînd prețurile urcate... Alții însă așteaptă de o săptămîină, de două, să-și închirieze brațele. Așteaptă și speră. Speră și visează un castron cu zeamă fierbinte, ardeiată, și un coltuc de pîine sau de mămăligă. Și un adăpost...

Visuri...

★

De toate acestea mi-am reamintit privind fotografia de acum douăzeci, treizeci de ani, pusă față în față cu o suită de fotografii reprezentînd noi blocuri de locuințe pentru cei ce muncesc, case de odihnă și sanatorii din stațiunile balneo-climaterice, cluburi muncitorești și biblioteci unde cei aflați

în cîmpul muncii își pot azi petrece timpul liber.

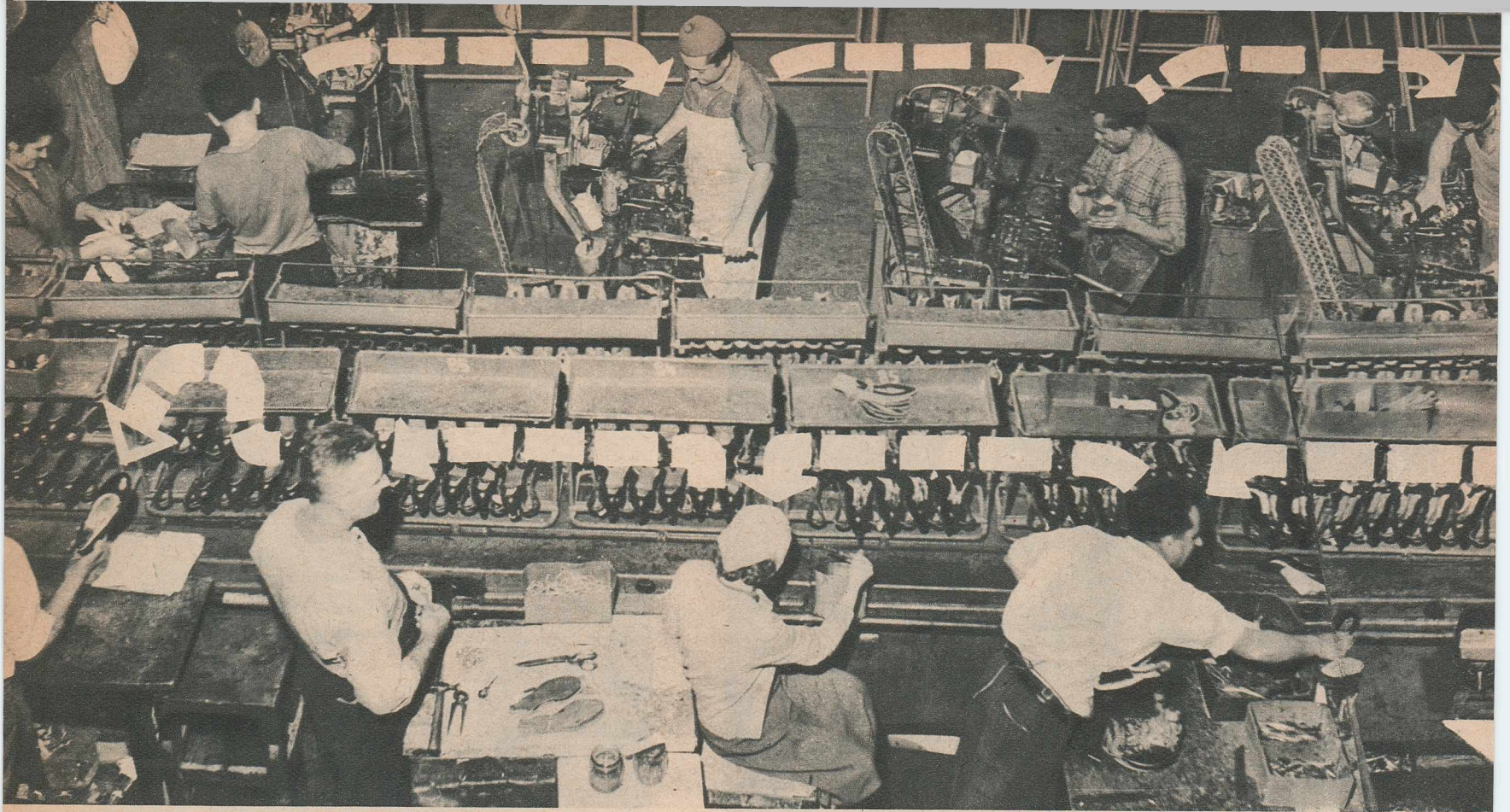
Și gîndul m-a purtat iarăși în urmă, la miile de oameni ai muncii care pe vremuri n-aveau un acoperiș deasupra capului, care nu cunoșteau bucuriile unui concediu de odihnă, care n-aveau acces la cultură.

★

Fotografii...fotografii...

Puse față în față, cele din trecut cu cele de astăzi, fotografiile ne arată deosebirea profundă dintre două orînduiri sociale: pe de o parte capitalismul, cu disprețul său față de omul muncii — pe de alta socialismul, care pune în centrul tuturor preocupărilor pe omul muncii și nevoile sale.

Marla ARSENE

1

2

Lanțul ...calității

...a rupt lanțul slăbiciunilor. Al „slăbiciunilor“ care se soldau — la fabrica de încălțăminte „Ștefan Plavăț“ din Timișoara — cu câteva sute de perechi de pantofi returnați de beneficiari (bazele de aprovizionare din țară) din cauza unor defecte de calitate.

Firește că față de planul de producție al fabricii, cele câteva sute de perechi returnate reprezentau un procent neînsemnat. Dar puteau fi trecute cu vederea când puneau în joc prestigiul fabricii, când întreg colectivul se angajase în bătălia pentru îmbunătățirea calității producției?

Deci problema nr. 1 a colectivului de la „Ștefan Plavăț“ era să găsească și să înlăture cauzele care generau rebuturile amintite. Și după multe căutări — la care au participat majoritatea muncitorilor întreprinderii — s-a găsit o metodă nouă de control al calității, pe faze de producție: controlul în lanț. S-a creat astfel un adevărat lanț al calității.

Metoda a fost îmbrățișată de cei 411 muncitori din secțiile Ago și C.R. (care produc — pe bandă rulantă — pantofi cu talpă lipită și cu cusătură pe ramă). Constituți în 20 de brigăzi de calitate, muncitorii celor două secții au aplicat metoda controlului în lanț la începutul lunii septembrie 1960. Primele rezultate s-au văzut în octombrie: indicii de calitate au fost depășiți, realizându-se 102,2 la sută; în noiembrie, 103 la sută. Despre returnări a început să se vorbească la timpul trecut.

Noua metodă de control, născută în luptă pentru calitate dusă de muncitorii fabricii „Ștefan Plavăț“ din Timișoara, a atras atenția colectivelor din alte întreprinderi similare. Ea a fost studiată într-un schimb de experiență de muncitori ai fabricilor de încălțăminte „Nikos Beloianis“ din Timișoara, „Libertatea“ din Arad, „Horia“ din Jimbolia ș. a, iar colectivul fabricii de confecții „Bacăul“ și sectorul marochinărie al fabricii „Flacăra Roșie“ au și pus-o în aplicare, obținând primele succese. Această metodă ar putea fi extinsă și la alte întreprinderi chiar cu profil deosebit, dar unde procesul de producție se desfășoară pe bandă. Muncitorii cu o înaltă conștiință socialistă se găsesc în toate fabricile și uzinele noastre iar metoda preconizată de cei de la „Ștefan Plavăț“ este o școală minunată pentru dezvoltarea acestei conștiințe.

Dar nu v-am explicat cum funcționează metoda controlului în lanț... În acest scop, ne vom ajuta de câteva imagini fotografice.

R. RODA
Fotografii de S. STEINER

1

Banda rulantă a secției A-go (ca și a secției C.R.) este împărțită pe 10 brigăzi de calitate (câte 5 pe schimb), fiecare brigadă executând circa 10 operațiuni. Și nici un muncitor din brigada respectivă nu purcede la efectuarea operației ce-i revine, până nu controlează *calitatea* lucrului efectuat în faza precedentă, de tovarășul său de brigadă. Nu corespunde calității? Nu preia pantoful (sau pantofii). Dacă lucrul a fost bine făcut, muncitorul execută operația sa și predă produsul mai departe muncitorului care execută operațiunea următoare și care va continua controlul calității ca și cel precedent. În felul acesta se creează controlul în lanț.

Ce s-a întâmplat în locul marcat cu semnul întrebării? A fost întrerupt lanțul calității? Fotografia 2 ne va lămuri.

2

Responsabilul de brigadă Ștefan Tipold, care execută ultima operațiune, face și controlul general de calitate a produsului ajuns la finisare (pe faza respectivă de producție). Cu acest prilej el a constatat că la o pereche de pantofi înălțimea ștaifurilor diferă cu câțiva milimetri. În această situație el nu dă mai departe produsul, ci se deplasează pentru a-l restitui celui care l-a lucrat defectuos: muncitorului Pál Kovaci. Din această cauză locul de muncă a fost părăsit pentru o clipă.

3

Se mai întâmplă totuși să... scape câteva perechi de pantofi cu mici defecte... Atunci brigada — ai cărei membri nu au executat operațiunile de fabricație la nivelul calității cerute — se întrunește și discută cauzele care au generat defectele. Așa s-a întâmplat în ziua de 2 decembrie 1960: Holhoria Dezideriu, Dușan Boșneac și alți membri ai brigăzii care au „scăpat” defectele descoperite au fost aspru criticați pentru lipsa de răspundere de care au dat dovadă. Nici cel mai mic defect nu poate fi trecut cu vederea, când întreg colectivul participă la controlul calității.

3

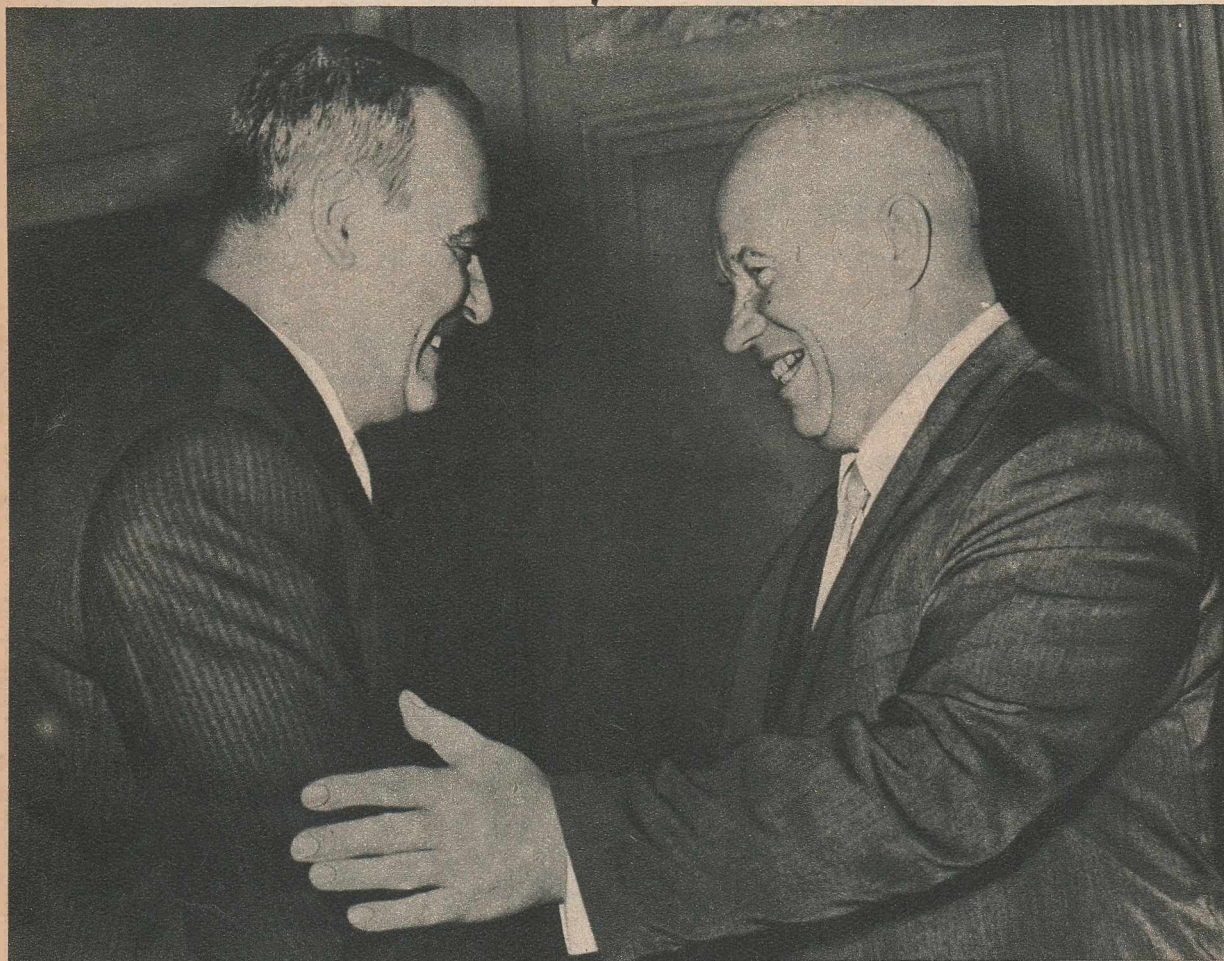

O ZI

ÎN LUME

de Radu ȚULESCU

O.N.U. „La 27 septembrie 1960, noi ne aflăm la New York unde delegația R. P. Române, alături de delegația Uniunii Sovietice și ale altor țări socialiste, face să răsunе chemarea la pace, la înfăptuirea dezarmării generale și totale, la abolirea rușinii secolului nostru — sistemul colonial”. (Din declarația tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej făcută corespondenților ziarului „Izvestia”)

În urmă cu mai bine de 25 de ani, Gorki a luat inițiativa redactării unei cărți originale: „O zi în lume” — 27 septembrie 1935.

Cartea a avut un răsănet uriaș (bibliofiliile care o posedă o consideră ca pe o piesă rară) și iată că, la 25 de ani distanță, redacția ziarului „Izvestia” a avut ingenioasa idee de a relua inițiativa lui Gorki și de a scoate o nouă variantă a cărții. Ea se va intitula tot „O zi în lume” și va fi o prezen-

tare panoramică a omenirii în ziua de 27 septembrie 1960. E pasionant să compari oameni, fapte, locuri, la distanță de un sfert de veac. Unii cred că totul se rezumă numai la faptul că acum 25 de ani, oamenii nu cunoșteau energia atomică, sateliții artificiali ai pământului sau masele plastice. Dar articolele, fotografiile, știrile, sosite din întreaga lume la Moscova, pentru redacția volumului „O zi în lume” — 1960, arată că numai descoperirile — oricât de grandioase — pe care

le-au făcut oamenii în ultimii 25 de ani nu pot explica totul. Oamenii își aduc aminte de ceea ce spunea cândva Arhimede: „Dați-mi un punct de sprijin și voi răsturna pământul”. Câte mii de ani au trăit oamenii cu convingerea că e mai ușor să răstorni pământul decît să-l transformi?

În volumul „O zi în lume” — 1935, se vorbea despre televiziune, despre faptul că Țiolkovski era consultat pentru filmul (firește) fantastico-științific „Itinerar cos-

mic”, despre încercările de a dezlănțui și dirija forța ascunsă în atomi. Acum, la un sfert de secol distanță, volumul „O zi în lume” — 1960 vorbește despre fotografiile care s-au făcut părții invizibile a Lunii, despre uzinele electrice acționate cu energie atomică, despre avioanele cu reacție care înconjoară pământul în câteva ore. Nici în alte epoci lumea n-a stat pe loc și fiecare sfert de veac a reprezentat în felul lui un pas înainte al omenirii. Ceea ce deosebește însă ultimul sfert de veac de celelalte este nu atât evoluția, ci revoluția ce a avut loc pe pământ.

În 1935, în cartea „O zi în lume” se găseau capitole intitulate: „China însingerată”, „România în mizerie”, „Bulgaria în sărăcie”, „Polonia în beznă”. Ultimul sfert de secol a dus China din imperiul singelui la munca constructivă, România din regatul înapoierii într-o țară a nivelului de trai în continuă creștere, Bulgaria de pe treapta sărăciei pe cea a pîinii pentru toți, Polonia din hotarele întunericului în cele ale luminii... Au mai existat în istorie alți 25 de ani care să fi făcut aceasta și mai ales în asemenea măsură?

La 28 septembrie 1960 Serghei Obrazțov a fost întrebat ce a însemnat pentru el ziua din ajun. „Ziua unui singur om e extrem de scurtă — a răspuns Obrazțov — dar o zi a întregii lumi e o zi lungă, căci ea se împletește cu destinele a milioane și milioane de oameni“.

Să luăm numai faptul că un singur om nu se poate gândi la pace decât maximum 24 de ore pe zi. Dar dacă fiecare din cei aproape 3 miliarde de oameni care locuiesc azi pe pământ stau cite 24 de ore pe zi de strajă păcii?...

La 27 septembrie 1960 un redactor al „Izvestiei“ s-a suit într-un vagon de cale ferată — un oarecare

vagon de călători al unuia din trenurile care străbat imensele întinderi rusești. În vagon erau 48 de călători — oameni de cele mai diferite vârste și profesii. La întrebarea „Care-i lucrul pe care vi-l doriți cel mai mult?“ — ei au răspuns: „*Cel mai mult dorim pacea!*“ Dacă întrebarea ar fi fost pusă în aceeași zi, tuturor oamenilor de bună credință din lume, tuturor celor care au luat trenul mînați de treburi pașnice, toți ar fi dat același răspuns. Într-un fel, ziua de 27 septembrie a și pus oamenii, milioane de oameni, întrebarea hotărîtoare a zilelor noastre. Și a primit răspunsul așteptat.

KAWASAKI (Japonia). Luna septembrie a fost nefastă pentru minierii japonezi. Patronii n-au luat nici un fel de măsuri de securitate și la 20 septembrie apele râului Cinganji au inundat minele Hoșu. 67 de mineri au pierit înecați. O săptămînă mai tîrziu o explozie a zguduit străfundurile minelor din bazinul Kaho. 13 mineri au fost acoperiți de straturile de cărbune. Patronii vor da poate văduvelor și orfanilor îndurerăți (în fotografie) o compensație. Dar ce-i poate compensa pe cei care au pierit din pricina lăcomiei stăpînilor?

MOSCOVA. La 27 septembrie, 700 de militari din Moscova au îmbrăcat pentru ultima oară hainele soldățești. După ce au fost demobilizați ei și-au exprimat dorința de a lucra pe noile pămînturi destelenite din Kazahstan.

Dacă în toate țările hainele soldaților ar fi date la reformă și tinerii ar schimba turela tancului cu tractorul?

UNDEVA ÎN R.F. GERMANĂ. Pe vremuri Hitler spunea că soldații săi sînt o garanție a păcii. În septembrie 1960 s-au împlinit 21 de ani de cînd Wehrmachtul și-a început marșul criminal asupra Europei. Dar nu toți oamenii au marcat această dată în același fel. Generalii vest-germani (și aliații lor din N.A.T.O.) au pus din nou arme în mîinile soldaților, organizînd din nou exerciții „pașnice“. Milioane de oameni nu vor însă ca istoria să-și repete dezastrelle. Septembrie trebuie să fie întotdeauna o lună cînd se strîng strugurii și nu o lună în care curge sînge...

La sfârșitul lunii septembrie, lumea era (cum mai este și acum) sub impresia propunerilor făcute de N.S. Hrușciiov la Organizația Națiunilor Unite în fața reprezentanților a aproape 100 de națiuni: dezarmarea generală și totală, abolirea rușinosului sistem colonial, instaurarea unei perioade de colaborare pașnică între state. Radioul, telegraful, presa au răspândit repede în lume propunerile sovietice și au adus înapoi, ca un ecou, reacția a sute și sute de milioane de oameni: cerem pace, vrem să vedem sfârșitul colonialismului, dorim o îndelungată perioadă de dezvoltare pașnică.

Firește că ziua de 27 septembrie putea să găsească (cum a și găsit) Statele Unite cuprinse de isteria atomică. Revista „Life“ putea publica în aceeași zi reclamele unei firme care produce bombardiere, avioane de vânătoare și rachete. Dar noi considerăm mult mai semnificativ pentru această zi faptul că alături de alți reprezentanți de frunte ai statelor socialiste, conducătorul delegației țării noastre la O.N.U., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, a luat cuvîntul de la înalta tribună internațională în sprijinul ideilor de libertate, pace, dezarmare generală și totală.

A doua zi tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a declarat printre altele corespondenților „Izvestiei“: „România anului 1935 a fost o țară a înapoierii economice și culturale; comuniștii și ceilalți luptători pentru democrație, pentru progres, pentru independența națională și prietenie cu Uniunea Sovietică erau supuși unor represiuni sălbatice... La 27 septembrie 1935 mă aflam între zidurile Doftanei pe care poporul nostru o poreclise „Bastilia românească“...

La 27 septembrie 1960, noi ne aflăm la New York unde delegația Republicii Populare Romîne, alături

(Continuare în pagina 10)

LONDRA. La 27 septembrie a continuat bătălia pe baricadele din cartierul St. Pancras. Baricadele au fost ridicate de chiriașii amenințați cu evacuarea de către proprietarii care vor să obțină cu orice preț ridicarea chiriilor. Poliția a intervenit — împotriva chiriașilor bineînțeles. Nu degeaba e atât de răspândit în Anglia proverbul conform căruia Dumnezeu trebuie să-i ajute pe cei bogați; săracii pot și singuri...

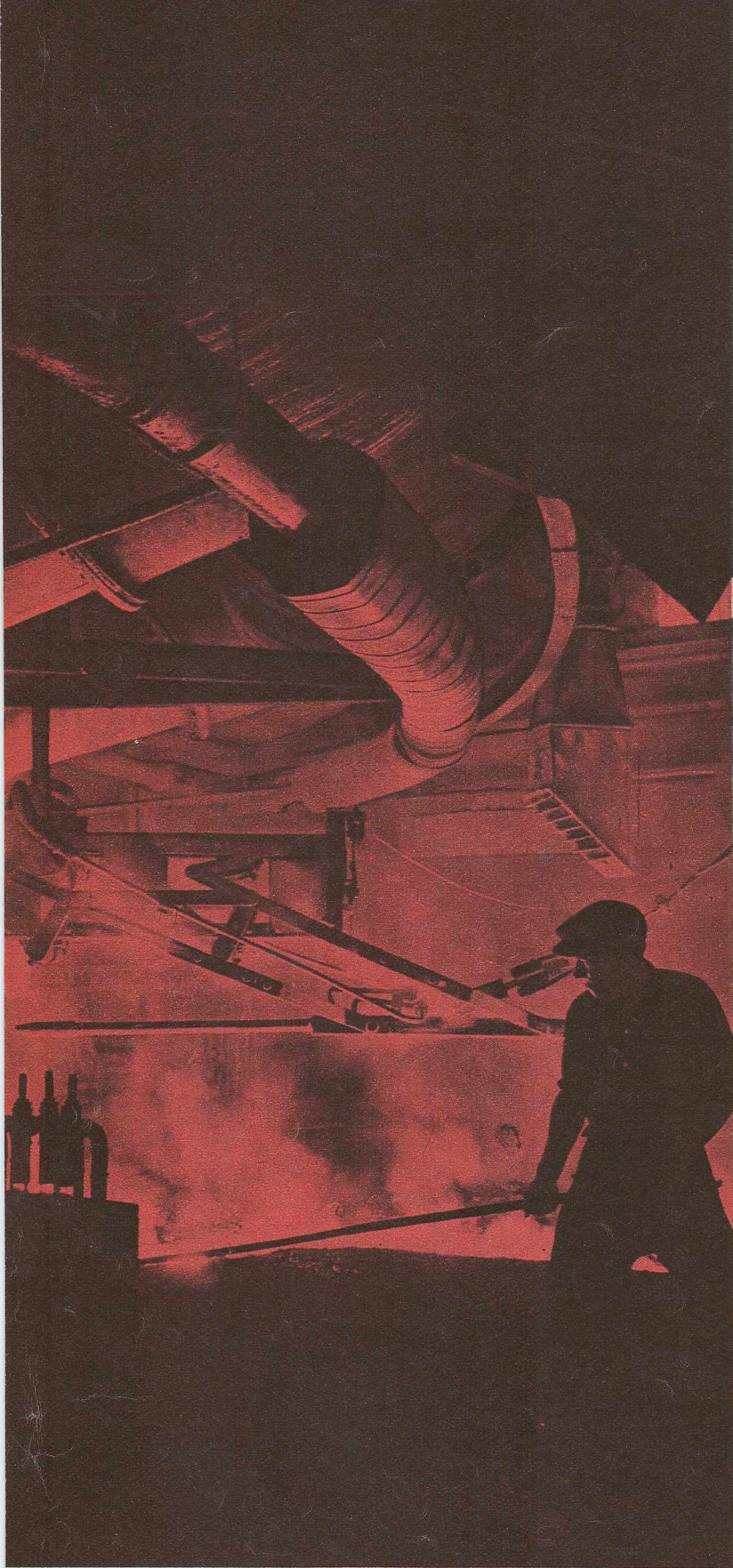

ÎN ALGERIA

În ziua de 27 septembrie 1960 zorile au venit deasupra Algeriei, roșii ca sîngele celor căzuți pentru libertate. Dar locul fiecărui luptător ucis îl iau alți 100. Pe vremuri colonialismul oprima nestingherit Algeria, Africa întregă de la munții Atlas pînă în Congo și de aici pînă la Capul Bunei Speranțe. Dar milioane de africani au rupt lanțurile sclaviei și s-au declarat independenți. Nu degeaba anul 1960 a fost denumit „Anul Africii”. În acest an au fost proclamate independente 17 state ale continentului negru. „Va veni și ziua libertății noastre, a algerienilor; păstorule. Va veni așa cum vine ziua după noapte. Ți-o jură un soldat, unul din acei mulți soldați care nu vor avea liniște pînă cînd ultimul străin nu va părăsi pămîntul nostru”.

BARBY (R.D. Germană). Mica gară de frontieră cu R.F. Germană a fost și la 27 septembrie martora unor scene obișnuite. Încă 100 de cetățeni vest-germani, sătui de „miracolul economic” al cancelarului Adenauer și de predicile ipocrit-creștine ale acestuia, au trecut în R.D. Germană. Dacă ar avea posibilitatea să aleagă liber între capitalism și socialism — cîți n-ar face la fel?

HUNEDOARA. 27 septembrie 1960—zi obișnuită. Oțelul fierbe în cuptoare, oțelarii dau șarjă după șarjă. Oțelul nostru folosește la făurirea acelor arme ale păcii cu care vom desăvârși construirea socialismului și vom construi comunismul — bunăstare și fericire pentru toți!

UNDEVA ÎN LUME doarme un copil. Omul cel mic visează, iar oamenii cei mari veghează ca ni-
meni să nu tulbure aceste vise.

La 27 septembrie 1960 oamenii au luptat și au muncit pentru ca nici un copil să nu trebuiască să se înecă în fumul războiului, pentru ca zidurile tuturor orașelor să-i ocrotească pe cei mici și nu să acopere leagănele sub dărîmăturile lor. Cartea care adună între paginile ei evenimentele petrecute în ziua de 27 septembrie se numește „DENI MIRA” — ceea ce înseamnă și „O ZI ÎN LUME”, dar și „O ZI A PĂCII”.

de delegația Uniunii Sovietice și ale altor țări socialiste, face să răsune chemarea la pace, la înfăptuirea dezarmării generale și totale, la abolirea rușinii secolului nostru — sistemul colonial...

Omenirea nu stă pe loc, ea merge înainte, spre socialism, spre bună stare, spre pace și nu există forță în lume care să poată opri acest mers irezistibil înainte“.

Fiecare întâmplare petrecută în ziua de 27 septembrie 1960 confirmă faptul că timpul lucrează pentru socialism, pentru completa transformare a societății umane. O uriașă grevă în Italia este o dovadă tot atât de elocventă a mersului înainte al omenirii, cât este darea în folosință a unui nou obiectiv industrial într-o țară socialistă. Țipetele, izvorite dintr-o isterică deznădejde și neputincioasă furie, ale unui mic general american, sînt o mărturie tot atât de vie a forței mereu crescînde a socialismului și păcii, pe cît sînt cuvintele pline de avînt ale marelui poet chilian Pablo Neruda. Manevrele războinice ale Statelor Unite împotriva Cubei (și a altor țări care și-au cucerit libertatea) vorbesc tot atât de mult de strîmtoarea la care a ajuns imperialismul, cît vorbește și faptul că la 27 septembrie a fost stabilită o legătură radiotelegrafică directă, cu ajutorul căreia știrile pot sosi

de la Havana la Moscova în numai 3-4 minute...

Firește că o carte (sau o mie de cărți!) ar putea reda cu greu fie chiar numai o parte din evenimentele care se întîmplă într-o singură zi în lume. Redactorii care pregătesc volumul „O zi în lume” — 1960 se vor opri de aceea la cele mai semnificative. Iar semnificativ pentru zilele noastre este printre altele următorul fapt: la 27 septembrie s-au născut la Moscova mulți copii, iar de partea cealaltă a oceanului trăiește un american în vîrstă, bogat, dar lucid, care și-a legat soarta de unul din noii născuți ai Moscovei. „Eu— a declarat americanul Cyrus Eaton — voi urmări destinul acestui copil și voi veghea ca el să nu cadă victimă războiului”. Alături de mulți alți americani, Cyrus Eaton știe: atîta vreme cît copiii sovietici nu vor cunoaște urgia războiului, nici copiii americani nu vor cunoaște această urgie. Pentru ca peste 25 de ani, cînd copiii de azi ai lumii vor fi oameni în toată firea și vor fi întrebați: (pentru volumul „O zi în Univers” — 1985): „Care este lucrul pe care vi-l doriți cel mai mult?” — ei să poată răspunde: „Cel mai mult dorim ca următorii 25 de ani să fie ca și cei 25 de ani precedenți: ani de pace și de progres pe pămînt și pe toate celelalte planete pe care le cunoaștem!”

VĂZUTE ȘI TRĂITE

O INTERPELARE DE POMINĂ

de I. PELTZ

Prestigios bărbat, nea Stav-
vrache! Scund, gras și
gros, cu mustața stufoasă și
cu niște ochi mici, jucăuși,
sub o frunte îngustă, perso-
najul nostru își începuse ca-
riera prin mărunte samsar-
licuri: administrase o moșie,
ajunsese apoi percepător un-
deva prin Moldova și, pri-
mind și o moștenire serioasă
(așa pretindea), sfârșise prin
a deveni... om politic...

Citea cu mare atenție zia-
rul „Argus”, care se ocupa
îndeosebi de problemele eco-
nomice și financiare, și se
delecta cu mica publicitate
a „Universului”, cotidian-
tarabă, denumit și „organul
lașității de cugetare”.

Încolo: nimic.

Ales senator al partidu-
lui de la cîrmă, își făcea
veacul la bufet, măcar că
era dornic să se vadă și el
o dată la tribună, rostind —
nu importă despre ce — un
mic discurs.

— Mă frate-miu — i se plînsese
într-o zi reporterului Ven-
tuză — vin aici, la București,
rubedenii de-ale mele, vin
cuscri, cumetri, cunoscuți
și vor să m-audă și pe mine
— să văză ce scofală fac
la senat! De cînd m-am po-
menit parlamentar n-am des-
chis gura decît aici, la un
păhărel de coniac!

— Păi — i se răspunse —
n-ai decît să faci și dumnea-
ta o interpelare!

— Să fac! — oftă Stavra-
che. Da' cum?

Ventuză pricepu.

— Bine, nea Stavvrache,
mă gîndesc eu la ceva,
să-i bagi la apă pe toți!

— Taaci!

— Pe onoarea mea! Ne
întîlnim mîine la bufet.

— S-a făcut!

A doua zi Stavvrache cu
Ventuză, frunte lîngă frunte,
se aflau la masa bufetului,
în fața unei sticlufe pe ju-
mătate golite de coniac.

— Am găsit, șeful — îl
asigură reporterul — ceva pe
cîinste. Ai auzit 'mneata de
văduva Eroului Necunoscut?

*Autorul acestor însemnări a fost pe vremuri
redactor parlamentar al ziarelor „Adevărul” și
„Dimineața”. În această calitate era firesc să
cunoască jauna vechilor politicieni, mijloacele
prin care se făceau alegerile, cu înfîntul lor și
de abuzuri, întreaga putreziciune a orînduirii
capitaliste.*

*În acest număr „Flacăra” publică — spre edi-
ficarea noilor generații și spre aducerea amînte
a celor mai vîrstnici — una din amintirile de pe
acest tîrîm ale scriitorului.*

Stavvrache deschise ochii
mari cît cepele.

— De cine?

— De văduva Eroului Ne-
cunoscut!

Senatorul nostru — a cărui
cultură se reducea la cea
căpătată în cele patru clase
primare, plus lectura „Ar-
gus”-ului și a „micii publi-
cității” — mărturisii candid:

— Drept să-ți spun, fră-
țioare, habar n-am! Păi...
ezistă o văduvă?

— Există, firește că există!

Stavvrache se scărpină în
vîrfurile capului pleșuv.

— I-auzi, dom'le! Și eu
care niciodată nu m-am gîn-
dit la asta!

— N-ai pierdut nimic! Am
să-ți redactez o interpelare,
cu privire la pensia văduvei
Eroului Necunoscut!

— Cum adică?

— Așa! Are pensie mică
și-ți închipui ce efect o să
aibă o asemenea intervenție,
de la tribuna parlamentului.

Stavvrache se luminează la
față — candelabru cu toate
becurile aprinse.

— Ce vorbești?!

Și după o pauză:

— Și de unde e, de loc,
văduva?

— Din Buzău!

— Din Buzău? Păi să-l
întreb pe Gogu Iliescu...
(Gogu Iliescu era șeful orga-
nizației averescane din lo-
calitate).

— Ferit-a sfîntul! — îl opri
Ventuză. Vrei să-ți ia...
subiectul?

— Ai dreptate! Dă-i dru-
mul!

Ventuză, zîmbind dră-
cește, luă o coală de hîrtie
și așternu la iuțeață cîteva
rînduri „bine simțite” —
cum se exprima el modest —
prin care cerea sporirea pen-
siei văduvei Eroului Necu-
noscut!

— Poftim!

Și-i întinse hîrtia.

Stavvrache o luă, fericit,
și porni glonț spre cabinetul
președintelui, care trebuia
să ia cunoștință, potrivit
regulamentului, de cuprinsul

oricărei interpelări — mai
precis: a oricărei *anunțări*
de interpelare.

— Ce-i asta? — se încrun-
tă generalul Coandă, pe a-
tunci mai-marele senatului
averescan, și-l fixă pe Stavra-
che cu o privire de gîde.

— O...interpelare! Vreau
să fac o interpelare! Știți...
văduva...

— Taaci! — strigă genera-
lul, al cărui obraz devenise
stacojiu de furie. Îți bați
joc de Maturul Corp? (Ma-
turul Corp: așa se numea
senatul). Cum îți permiți
să vii cu asemenea porcării?
Îl măsură din creștet pînă
în tălpi.

— Sau ai băut prea mult?
Că toată ziua bună-ziua te
văz la bufet!

— Dom'le președinte...
Stavvrache îngălbenise. Vo-

cea îi slăbise. Dar generalul
scoase un strigăt sălbatic:

— Mai cutezi? Ai?

— Do...o...omnule preșe-
dinte... să vedeți...

— Ce să văd? Dumneata
nu știi că Eroul Necunoscut
e un simbol? Cum o să existe
o văduvă?!

— Păi... — i se împletici
limba lui Stavvrache — asta
ziceam și eu... Da' Ventuză,
ziaristul, mi-a spus că...

— Ventuză? El și-a rîs de
dumneata?

— El!

...A doua zi un afiș bătut
în ușa de intrare a senatului
anunța că ziaristul Ventuză
a fost „eliminat” pe timp de
o săptămînă de la senat.

Între timp, Stavvrache um-
bla disperat după reporter
să-l omoare!

Care nu mi-a fost mirarea
cînd, după expirarea săptă-
mîinii, i-am zărit pe amîndoi
la bufet, în fața sticlufe de
coniac.

— Te-ai împăcat, nea Sta-
vrache, cu domn' Ventuză?
— îl întrebai pe senator.

— Da, m-am împăcat —
recunoscu el.

Și-apoi, filozof:

— N-are nici o vină Ven-
tuză! I-a „pasat-o” și lui
v'un liberal, v'un dușman
politic d-al meu, și el,
săracu', molliu și ageamiu
cum e, l-a crezut!

Și către Ventuză, care
de-abia își reținea risul:

— Mă, băiete, mă, nu
te lua și tu după șmecherii
ăia! Că — vezi tu — nici nu
ezistă văduva... Că Eroul
Necunoscut e... ca să mă
exprim așa... un simbol...

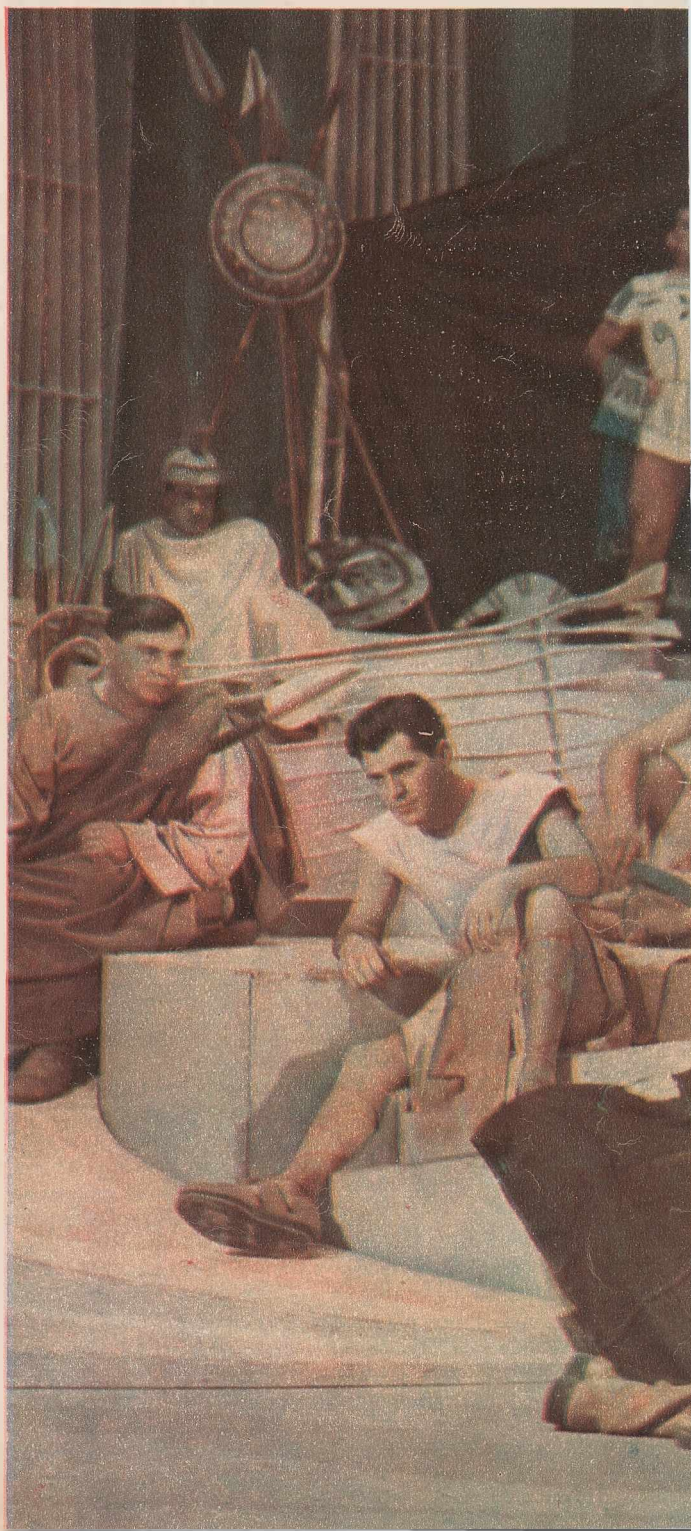
LYSIS

Sili Popescu și Ion Dacian în
rolurile Lysistrata și Lykon.
←

Stilbonide, arhontele Afenei
(George Groner) și „duioa-
sa” lui soție, Glychera
(Marla Wauvrina). →

În distribuția a doua, rolurile principale sînt interpretate de tinerii cîntăreți Lucia
Roic și Anton Negolțescu. ↓

T R A T A

De succesul sau eșecul unei cărți e responsabil un singur individ: scriitorul. Dar când e vorba de un spectacol muzical, de o operetă de pildă, la care colaborează atîția și atîția factori, pe care să-l tragi mai întîi la răspundere? În cazul în speță, de succesul strălucit al noii operete rominești „Lysistrata” e „vinovat” în primul rînd Aristofan, căruia-i aparține simburele epic, ideea; apoi urmează cei doi libretiști, Nicușor Constantinescu și George Voinescu, făuritorii versiunii contemporane a întîmplărilor eroice ale Lysistratei, fosta sclavă care, în fruntea femeilor ateniene, luptă pentru încetarea războiului nedrept împotriva Tebei și pentru instaurarea păcii. Textul abordează o problemă actuală — pacea și războiul — cu elocvente implicații în prezent. Umorul său e irezistibil, bogat în spirituale anacronisme, fără a cădea nici o clipă în bagatelizarea temei majore. Libretiștilor le mai revine și meritul de a se fi sustras de la dulcегaria și convenționalismul care înmormîntează uneori compoziții bine intenționate.

O regie înaripată, plină de umor și fantezie, punînd în valoare bogăția de conținut a textului (Nicușor Constantinescu), decorul simplu, inge-

COPERTA NOASTRĂ

Atenienele înalță porumbelii păcii.
(Scenă din finalul operetei „Lysistrata”)

Ne aflăm în anul 432 î.e.n. În tabăra armatei lui Lykon domnește acalmia. Ostașii atenieni se hotărăsc să se înapoieze acasă pentru a-î înlătura de la putere pe uneltitorii la război care i-au trimis împotriva tebanilor.

nios, sugestiv (George Voinescu), costumele scinteietoare la propriu și la figurat (Mac Coștăntinescu și George Voinescu), coregrafia inspirată (Elena Penescu-Liciu) corurile impunătoare (C. Rădulescu), ca și întreg colectivul de interpreți ai Teatrului de stat de operă — vizibil îndrăgostiți de spectacol — cu toții și-au adus contribuția la un frumos succes.

Dar cel mai „vinovat” pentru cariera strălucită ce o va face, fără îndoială, noua operă (și nu numai înăuntrul hotarelor țării) este creatorul muzicii, Gherase Dendrino care, folosind generoasa dramaturgie oferită de libret, a creat nu numai arii melodioase și muzici de balet, ci a făurit și un cadru muzical continuu care nu o dată deține rolul principal în spectacol.

Spectatorul părăsește sala (neîncăpătoare ca și scena) fredonând câte melodii de neuitat, purtând în inimă mesajul unei nobile idei, păstrând în amintire un spectacol deosebit, o mândrie a operei românești.

Andrei BART

Fotografii de Aurel MIHAILOPOL

① Un cuplu mult apreciat: Virginica Romanovski și Bimbo Mărculescu.

② Doi îndrăgostiți pe care-i va despărți doar vremelnic războiul: Myrhina (Cela Tănăsescu) și Theoros (George Hazgan).

③ G. Dendrino, creatorul muzicii operei „Lysistrata”, și N. Coștăntinescu, director de scenă și coautor al libretului.

④ Polemos (Silviu Gurău), Termogene (Ștefan Teodoriu) și Cleon (N. Ionescu-Dodo) punând la cale atacul împotriva Tebei.

⑤ În Olimp, printre zei: Jupiter (Viorel Chicideanu), Junona (Ruxandra Argeșiu), Athena (Ștefi Pîrvulescu), Hefaistos (Iancu Groza), Hermes (St. Glodariu), Afrodita (Lia Turovski), Marte (Mugur Bogdan). Dar muritorii, reprezentați de Myrhina (Vali Niculescu), vor și să treacă peste voia zeilor...

35

de ambasadori

La masa rotundă:

STANCA DOBRE (circumscripția electorală nr. 7).
— Am auzit că ați fost felicitată de consiliul de conducere al gospodăriei. Pentru ce?
— Impreună cu o altă deputată, Sora Matei, am crescut în primăvara trecută 10.000 de păsări.

IONIȚĂ CONSTANDACHE (circumscripția nr. 18).
— Iar eu de șase ani.

DUMITRU MINEA (circumscripția electorală nr. 1).
— Eu sînt „ambasador” exact de 10 ani.

ALEXANDRINA RĂDULESCU (circumscripția electorală nr. 14).
— Care e averea dumneavoastră?
— Cei trei copii și cele 4.700 hectare de teren arabil ale colectivei.

GRIGORE RĂDUCANU (circumscripția electorală nr. 29).
— Ni se pare că și dv. sînteți veteran în... deputăție.
— Da, în mandatul de 8 ani.

VICTOR ABEL (circumscripția electorală nr. 36).
— Propun ca în fiecare număr al gazetei de pește a sîntului să se publice un articol despre aștorel-mea înaltată.

SOARE DRĂGHICI (circumscripția electorală nr. 35).
— Eu sînt cel de-al 35-lea „ambasador” din comuna Grindu.

Reportaj de George CIUDAN

Fotografii de Elena GHERA

Recent am făcut cunoștință cu 35 de... ambasadori. N-au nicifrac, nici cărți de vizită tipărite cu litere mari și nu știu decît o singură limbă: cea suptă de la mama lor. Au însă o mîndrie încăpățînată, demnă și cinstită, gravă și legitimă. Fața li-e aspră și bronzată. Vara îi arde soarele. Iarna îi plesnește vîntul.

Cine sînt oamenii aștia?... Parcă îi cunoaștem. Da, da, i-am mai întîlnit: și-n Dobrogea, și-n Banat, și-n Crîșana... Exact: i-am întîlnit în toate regiunile și în toate satele patriei. Totuși, e nevoie de precizări.

— Mă, Niculiță taică, voi-

nic de un cincinal plus un an, ia spune mătale: cine sînt oamenii aceștia?

— Cei ce-au zis să se facă grădiniță la noi la gospodăria colectivă, unde toată vara ne-am zbunguit după placul inimii.

— Da' mătale, nană Lenă, care ești pensionară a colectivei, ce spui?

— Păi eu am 72 de ani, am văzut multe, da' aștia nu-s consilieri...

— Da' ce-s, maică?
— Aștia-s cei ce-au băgat la noi electrica. Zău nu mint!

IUBIREA CERE COMPARAȚII

— Un om zdravăn și înalt (precis are doi metri) se ridică în picioare.

— Dacă aș putea, i-aș îmbrățișa pe toți deodată.

— De ce?
— Pentru că ei sînt cei care, cu zece ani, opt, șase, patru, doi ani în urmă au spus satului: „Există o singură fericire — gospodăria colectivă”.

— Vorbiți în numele lor?

— Da, și mă mîndresc.

— Dar dv. cine sînteți?

— Eu? Eu sînt un fost argat și actualul președinte al comitetului executiv al Sfatului popular din Grindu.

— Și dumnealor?
— ...Cum să vă spun eu? (Știți, ca să fie și just, și fru-

mos). Dumnealor sînt... ambasadorii locuitorilor din comună.

— Am înțeles. Vă mulțumim, tovarășe președinte.

— Pentru ce?
— Pentru că ați dat un titlu reportajului nostru.

— Vreți să scrieți despre deputații?

— Exact.

— Atunci aș avea o propunere.

— Vă rugăm.

— Nana Lena a amintit un cuvînt: consilieri. Începeți reportajul cu foștii.

— De ce?
— Ca să nu uităm trecutul. Ieri am înnodat zdrențele.

Azi sîntem milionari. E o chestie. Comparațiile sînt grăitoare.

GUM AU MÎNCAT NIȘTE CONSILIERI COMUNALI 7 KM DE DRUM

— Îmi pare foarte rău că n-am aci la îndemînă un act din 1936, semnat de primarele de atunci și de foștii lui consilieri comunali. Ve-deți dv., pe aici, de cînd ne știm, cînd ploua noroiul a-jungea pînă-n osia căruței și pînă-n burta cailor. Pentru a scăpa de nevoia asta, prin 1936 ne-am gîndit să pietruim șoseaua pe o lungime de 7 km. Consilierii comunali care de obicei, cînd era

vorba de vreo nevoie a obștei, nu prea se înghesuiau la treabă, de data asta au prins a striga în gura mare: „Cine-i romin și ține la sat stringe cureaua și dă pentru drum“. Și fiindcă noi am ținut la sat, am pus bănuț lângă bănuț pînă s-or făcut zeci de mii de lei.

— Și?
— Și pînă la urmă ne-am ales cu praful de pe tobă.
— Poftim?
— Adică nici drum, nici bani înapoi.
— Și acum de ce ești supărat, tovarășe președinte?
— Sînt fiindcă n-am actul ăla din 1936 să-l fotografiază și pe față, și pe dos.
— De ce așa?

— Păi pentru că pe fața actului scria suma strînsă pentru drum și obligațiile consilierilor, în cap cu primarele, de a face drumul în cel mai scurt timp și pe partea cealaltă suma era împărțită astfel: 5.000 pentru primar, 3.000 pentru fiecare consilier.

Fostul argat știe o mie de isprăvi necurate despre foștii „demnitari“ sătești dar, întrucît tema reportajului nostru este de altă natură, punem punct capitolului „Consilieri comunali“.

„CONFERINȚA DE PRESĂ“ DE LA GRINDU

Dumitru Minea, președintele comitetului executiv, stă cu mina la frunte și își caută aducerile aminte. De astă dată, aduceri aminte ceva mai proaspete.

— ... Mi-amintesc de prima sesiune a sfatului nostru. La ordinea de zi aveam un singur punct: sprijinirea gospodăriei colective.

— În ce chip?
— Să vă spună deputații; sînt aici, lângă mine, să informeze dumnealor presa.

Fiindcă avem o nedumerire, iarăși apelăm la președinte.

— De ce i-ați chemat pe deputați în biroul dv.? I-ați convocat la o... conferință de presă?

Președintele rîde de se cutremură.

— Zău, n-am știut că presa ne va vizita. Pentru altceva i-am chemat. Miine vin la Grindu 40 de țărani întovărășiți din raionul Oltenița să vadă cum merge gospodăria de la noi.

— Atunci v-am incurcat în treburi.

— Nici vorbă. Păi dacă tot ați picat la Grindu, eu am o propunere.

— Vă rugăm.
— Să facem chiar o conferință de presă. Fie și improvizată. Scaune avem (chiar capitonate), timp găsim, deputații-s aici, probleme — o mie.

— Să ne oprim la una: cum au sprijinit deputații gospodăria agricolă colectivă.

O FEMEIE ÎȘI ADUNĂ AMINTIRILE

Alexandrina Rădulescu e colectivistă din 1950. De mulți ani dumneaei are două

mandate: deputată comună și deputată raională.

— Îmi amintesc de primele adunări generale ale gospodăriei noastre. Ziceau unii: „Al dracului de bogăți sîntem. Niște cai, o vacă și o scroafă, asta-i toată bogăția. Ce tot îi dați, măi tovarășii deputați, cu: hai să construim grajduri, hai să construim remize. Dar ce să băgăm în ele? Vîntul din Bărăgan?“ Ba cineva m-a tras de mîneacă: „Taci, Alexandrino, ce ești tu? Avocata gospodăriei? Vezi-ți de treaba ta la sfat, acolo-i locul vostru, al deputaților“.

— Și ai tăcut?
— Să tac? Nici vorbă! Ce, gospodăria nu-i aici, în comuna noastră? Omul acela ce mi-a zis „avocată“ ne-a dat nouă, deputaților, o idee: să discutăm problema construcțiilor gospodăriei colective în sesiunea sfatului popular.

— Și?
— Și am discutat-o.
— Rezultatul?
— Să vi-l spună tovarășul președinte.

— Primele construcții din gospodărie sînt făcute cu sprijinul sfatului popular.

Alexandrina Rădulescu ține să facă o precizare.

— Acum oamenii nu-mi mai spun avocată. Dimpotrivă, cînd discutăm diferite lucruri privind gospodăria, mă roagă: „Vezi, tovarășă deputată, la sesiune fii energică atunci cînd e vorba de interesele gospodăriei!“

ADUCEȚI-I PE TOȚII OAMENII SPRE BUNĂSTARE!

În ultimii doi ani, la fiecare sesiune a sfatului popular un om își încheie cuvîntarea cu următorul îndemn: „Aduceți-i pe toți oamenii spre bunăstare!“

— Cine a fost autorul acestui îndemn?

— Tovarășul Constantin Trîmbițașu.

— Dumnealui e vechi deputat. Din '50.

— E și secretarul organizației de partid din gospodărie.

Ne pare rău că de la această conferință de presă lipsesc doi deputați comuniști care de zece ani se numără printre cei dintîi luptători pentru completa înnoire a satului: Constantin Trîmbițașu și Nicolae Vasile.

Ioniță Constandache, unul dintre cei 35 de „ambasadori“ din Grindu, cere cuvîntul:

— Măi tovarășii, pe mine așa m-a învățat partidul: dacă omul face treabă bună, laudă-l; dacă o scrîntește, ajută-l. Asta-i!

Dumitru Minea, care prezidează conferința, face o intervenție.

— Nea Constandache, fii mai concret!

— Ei, atunci facă bine tovarășii reporteri să scrie la gazetă așa cum dictez eu: din cei 35 de deputați cîți

are Grindu, o parte sînt comuniști. Oamenii ăștia n-au avut ceas de odihnă, pînă nu a fost colectivizată întreaga comună.

— Altceva, nea Constandache?

— Nimic. Țasta a fost punctul meu de vedere.

CA PE OCHII DIN CAP

După o pauză de zece minute, „conferința de presă“ cu deputații din Grindu își reia lucrările.

Dumitru Minea începe iar să depene amintiri despre foștii consilieri comunali.

Intervenim:

— Mai dați-i încolo de foști. Ați spus că vreți să informați cititorii despre felul în care deputații au sporit și au apărât averea obștească a gospodăriei și dv. (ierțați-ne) iar o luați de la Adam.

— Păi aici e chestia! — sare cu vorba un ambasador.

— ...Că dv., tovarășii reporteri, nefiind de la Grindu, n-aveți de unde ști — intervine un altul.

— ...Că și pe timpul burgheziei a fost în comună o oareșicare avere „obștească“. Izlazul, de-o pildă...

Fiindcă dintre ambasadorii prezenți la conferință Ioniță Constandache e cel mai vîrstnic, își permite să-l tutuiască pe Dumitru Minea și să-l îndemne:

— Ia zi-i tu, tovarășe președinte, întîmplarea aia petrecută la miezul nopții.

— Păi pe scurt, asta a fost tragedia: se bătea toba pe toate ulițele că în cutare zi, la orele cutare, la sediul primăriei se va închiria izlazul comunal. Fiece rumin care dorește poate să închirieze de la primăria satului o bucăciică de izlaz. Cum s-a dres, cum s-a făcut, pînă la urmă tot izlazul a picat în mîinile consilierilor la preț de nimic.

Iar sare Ioniță Constandache.

— Spune tu, mă tovarășe președinte: ce se petrecea pe izlaz în miez de noapte?

— A, da, ai dreptate. Știți, ca să nu ațițe minia poporului, consilierii arau izlazul la miezul nopții, să nu-i vadă nimeni. Gata. Revenim la zilele noastre!

Urmează cuvîntul altor deputați.

— În urmă cu cîțiva ani, la Grindu a fost o iarnă grozavă. Zăpada care a căzut de la prînz și pînă a doua zi a acoperit pe de-a-ntregul crescătoria de porci a gospodăriei, care e la o depărtare destul de mare de sat.

— Cetățenii din cele 35 de circumscripții au fost mobilizați atunci ca un singur om.

— În cîteva ceasuri am dezăpezit totul. Nici un animal n-a pierit.

★

Întrucît conferința această de presă putea ține pînă-n tîrziul nopții, la propunerea

noastră, a luat sfîrșit. Pentru a reconstitui activitatea deputaților, ne-am mai folosit de procesele verbale ale comitetului executiv al sfatului popular și ale adunărilor generale ale gospodăriei colective. Extragem cîteva cifre și concluzii.

În toate adunările generale ale gospodăriei, deputații au sprijinit dezvoltarea sectorului zootehnic. De reținut: în 1950 colectiva din Grindu avea doar cîteva vite mari. Azi: 265 taurine, 758 de porci, 3.200 oi, 10.000 păsări etc. Ne umplem carnetele cu alte cifre, după care notăm: deputații din Grindu țin la averea obștească și o apără ca pe ochii din cap.

SFÎRȘIȚI CU ÎNCEPUTUL!

Trebuie să terminăm reportajul și n-am amintit nimic de noul cămin cultural (sală cu 700 de locuri) înălțat din inițiativa deputaților; o vorbă n-am spus despre activitatea comisiei permanente agricole (ea se ocupă acum de problemele agrotehnicii); n-am scris un rînd despre activitatea deputaților la cîmp (toți sînt frunțași în

muncă); despre multe n-am scris și trebuie să sfîrșim reportajul.

— Sfîrșiți cu începutul! — ne-a sugerat Dumitru Minea.

— Nu pricep.
— Sfîrșiți cu cei 7 km de șosea.

— Iar începeți, tovarășe președinte, cu consilierii!

— Nu! E vorba despre cu totul alți 7 km de șosea. Consilierii au mîncat 7 km de șosea — deputații au construit 7 km de șosea! E o diferență.

— De unde piatra?
— La intervenția sfatului popular, ne-a dat-o statul, gratuit. Aproape 400 de vagoane.

— Dar ce legătură are șoseaua cu avuția gospodăriei colective?

— Păi are: dacă n-aveam șoseaua pietruită, cum căram roadele bogăției din cîmp? Că acolo rămîneau cele cinci autocamioane ale gospodăriei. Nu mai vorbesc de cai. Le ajungea noroiul pînă-n burtă. Vedeti că e o legătură între șoseaua de piatră și gospodăria colectivă.

Gata. Am terminat reportajul despre cei 35 de ambasadori din comuna Grindu.

Nu vorbe, ci fapte: în cursul acestui an, lumina se va revărsa pe o rază de 21 de kilometri, adică pe toată suprafața comunei.

PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT

COPIILOR-NUMAI CÎNTECE?

Preocupându-ne de educația artistică a tinerei generații, nu ne poate fi indiferent ce anume se creează pentru copii: numai povești și povestioare, scenețe și filme de scurți metraj? Iar dacă e vorba de muzică — numai cîntece, cîntecele? Sau... și alte genuri mai „adulte“?

Cu această întrebare am început convorbirea cu compozitorul Laurențiu Profeta, autor al unor lucrări mai complexe despre și pentru copii, ca de pildă suita simfonică „Zile de vacanță” sau suita, „Cîntece de tabără” pentru cor de copii și orchestră.

— Fără îndoială — ne spune compozitorul — că este necesar și cîntecul simplu, ca și corespondențele sale din celelalte arte. Dar viața artistică a copilului trebuie să fie mai complexă; așa zice că trebuie s-o rezume, ca într-o uvertură, pe cea a adultului, bineînțeles la specificul tematic și accesibilitatea corespunzătoare. De aceea m-am gândit să dau o serie de lucrări, în genurile cele mai diferite, care să corespundă acestui microcosm muzical al copilului.

— Cum dovediti prin... fapte atitudinea dv. în această problemă?

— Chiar în stagiunea actuală vor fi cîntate câteva lucrări în primă audiție. Orchestra cinematografilei va prezenta povestea muzicală pentru comentator și orchestră „Brăduțul singuratic”, iar corul de copii și orchestra simfonică a Radioteleviziunii vor prezenta oratoriul pentru cor de copii, soliști și orchestră „Întîmplarea din grădina”, pe versuri de Cicerone Theodorescu.

— Dacă nu mă-nșală memoria, ați mai anunțat această lucrare și acum cîtiva ani?

— Nu vă-nșelați. Cînd lucrarea a intrat în repetiție la radio, nepoica mea Mihaela — căreia-i supun spre „aprobare” fiecare lucrare nouă adresată generației sale — era încă o mică școlăriță. Acum, cînd se apropie prima audiție, e elevă în clasele superioare...

— Și actualmente la ce lucrați?

— La baletul „Print și cerșetor” pe libretul lui Ionel Hristea și Oleg Danovski. M-a atras minunata povestire a lui Mark Twain, prin farmecul și tîlcul ei. De altfel, sper ca baletul să-i intereseze — ca și romanul — nu numai pe cei mici. De asemenea, scriu în prezent muzica la filmul interpretat de copii „Vară romantică” (scenariul O. Pancu-Iași, regia Sinișa Iuțici).

— Și pentru că ne-ați

pomenit atîtea lucrări „majore” adresate „minorilor”, sperăm, totuși, că n-ați abandonat „genul scurt”?

— Dimpotrivă. Continui să compun cîntece. Iată două titluri noi: „Spre examen înainte” și „Cîntec vesel de excursie”.

— Sînteți, după cum se vede, un adevărat prieten al celor mici. Vă mulțumim în numele copiilor noștri pentru aceste daruri...

A.B.

FILMUL ★ FILMUL ★ FILMUL

AVANPREMIERĂ... ÎN ZORII ZILEI

Așa de dimineață? Cam nepotrivit pentru asemenea eveniment. Și, totuși, într-una din zilele trecute, la ora 7 fără 4 sau fără 5 minute, în sala cinematografului „Patria” se și instalaseră mai mulți spectatori: regizorul Mircea Drăgan, operatorul Aurel Samson, ingineri și tehnicieni de la studioul cinematografic „București”. La ora 7 punct, în timp ce în holul cinematografului casieria era foarte ocupată cu vînzarea biletelor, în sală s-a stins lumina și pe ecran a apărut un titlu: „Setea”. Prima copie de lucru a noului film românesc realizat după cunoscutul roman al lui Titus Popovici.

A fost o plăcută întîlnire cu o serie de actori cunoscuți, în travestiuri noi. George Calbo-

reanu, de pildă, a împrumutat nu numai îmbrăcămintea, dar și felul de a vorbi și de a se purta al lui Găvrilă Ursu. Ștefan Ciubotărașu l-a adus din filele cărții pe ecran pe Sofron, primarul din Deleni; Jules Cazaban a făcut același lucru cu baronul Papp de Zerind. L-am revăzut pe Colea Răutu (în rolul comunistului Ardeleanu), Flavia Buref (Iuliana, fiica lui Găvrilă Ursu), pe Sandu Sticlaru (Petre, țăranul sărac). Și un tînar debutant: Ilarion Ciobanu (în rolul principal al lui Mitru Moț).

TUDOR DIN ȘOIMARI ÎN... CINEMASCOP

S-o fi gândit viteazul erou al lui Sadoveanu la multe: să ajungă la Țarigrad bîgînd spaima în otomani, să aibă o droaie de copii care să-i poarte fala

în lume și cîte și mai cîte. Dar să ajungă și personaj de film, asta nu i-a trecut niciodată prin minte. Ceea ce nu i-a împiedicat cîtuși de puțin pe C. Mitru și Al. Struțeanu să considere că isprăvile voinicului răzeș din Șoimari merită să fie povestite și pe ecran. Zis și făcut. Din cunoscutul roman al lui Mihail Sadoveanu, cei doi au alcătuit un scenariu. Iar pe baza scenariului, altă pereche de cinești (regizorul Mircea Drăgan și operatorul Aurel Samson) au întocmit decupajul unui nou film. După declarațiile cineștilor, filmul „Neamul Șoimăreștilor” va fi realizat în culori, pe ecran lat.

ÎN CĂUTAREA UNUI SCENARIU

Să-și fi schimbat regizorul Al. Boiangiu profilul... profesional? L-am întîlnit într-o zi la uzinele „Semănătoarea”, discutînd cu mai mulți muncitori. Înarmat cu clasicul bloc-notes și pix, Boiangiu părea un inveterat reporter. Într-altă zi era pe teren, la uzina „Klement Gottwald”. Tot în discuții, tot cu bloc-notes și cu pix.

— Reporter?

— Nu. Scenarist.

Într-un scurt interviu, talentatul regizor de la Studioul „Alexandru Sahia” a făcut mărturisiri complete. Nu, nu și-a trădat meseria. Deocamdată însă se documentează ca să scrie scenariul unui viitor documentar inspirat din viața unei brigăzi frunțate.

— Și titlul filmului?

— „Așa a început viitorul”.

T. NISTOR

La telefon: EUGEN BARBU

— V-am deranjat?

— Oarecum. Scriam.

— Publicistică?

— Momentan, nu. Cinematografie. Pun la punct scenariul de film „Nopti”. Nu mai e mult pînă la a patruzecea aniversare a partidului și doresc să fiu prezent la sărbătorirea evenimentului.

— Și ce ne va povesti scenariul?

— Un episod din lupta ilegală a unui grup de comuniști care au dificila misiune să împiedice cu orice pret distrugerea unui pod minat de nașiști.

— Alțeva nou pe santierul dumneavoastră literar?

— Romanul „Strada”. O carte despre o zi, dar pentru care mi-au trebuit aproape patru ani de muncă.

— O zi atît de deosebită?

— Evident: 15 februarie

1933. Ajunul clocotitoareii zile de luptă a ceferiștilor de la Grivița.

— Prin urmare, reluați istoria Căii Griviței?

— E o veche pasiune. Sînt convins că bătrîna Cale a Griviței merită nu un singur roman, ci multi mai multe. În ceea ce mă privește, m-am fixat la cinci.

— Primul, se pare, a fost „Groapa”...

— Perfect adevărat. Am intenționat să prezint în ea lumpenproletariatul. După „Groapa” va urma „Strada”, evocare a activității și luptei utoceștilor. Volumul al treilea se va intitula „Lume” și nădăduiesc să cuprindă o sugestivă prezentare a vieții familiilor de negustori. „Șoseaua Nordului”, carte pe care o refac în lumina îndreptărilor observații ale criticii literare, e consacrată luptei comunistilor în anii negri ai războiului. Iar viața de azi a muncitorilor o voi descrie în ultimul volum al ciclului — „Familia”.

— O adevărată monografie a Căii Griviței...

— Și cam cinci ani de muncă de aci înainte.

S-ar fi putut să mai irosim din timpul prețios al scriitorului? Evident că nu!

Ion RĂDAN

O NOUĂ PINACOTECĂ LA TG. MUREȘ

O nouă pinacotecă s-a adăugat la lista, și așa destul de bogată, a instituțiilor culturale ale orașului Tg. Mureș. În piața celor doi Bollay, în clădirea construită în 1799 și care adăpostește biblioteca științifică Teleki, s-a deschis pinacoteca „Nagy Imre”, cu 5 săli complet reamenajate, conținînd un număr de 62 lucrări donate orașului de către talentatul pictor.

Nagy Imre s-a născut la 25 iulie 1893, la Jigodin. După studii îndelungate, începînd din anul 1922, lucrările sale apar în diferite expoziții, mai întîi în orașele ardelenice, iar apoi la București, Budapesta, Zürich, Nürnberg, Veneția și Londra. Din anul 1949 el este profesor la Institutul de arte plastice din Cluj, iar în 1957 a fost distins cu titlul de Maestru Emerit al Artei din R.P.R.

Noua pinacotecă din Tg. Mureș conține în mare majoritate lucrările executate de artist în ultimii zece ani.

În arta lui Nagy Imre elementul popular ocupă un loc important, iar vioiciunea culorilor transmite dragostea lui puternică de viață.

Stefan IZSÁK

Autoportret cu desen (tempera).

La arlechin

Încă un Shakespeare

Așadar, să recapitulăm: „Regele Lear” la Național, „Hamlet” la Municipal. Pe panourile de afișaj, numele lui Shakespeare apare în stagiunea actuală de două ori, în două locuri diferite. Despre cel de-al treilea Shakespeare nu vom afla încă nimic citînd anunțurile publicitare. Fiindcă deocamdată e pe... șantier. Adică undeva într-o sală de repetiție a Naționalului, unde mai mulți actori schimbă replici, îmbrăcați în obișnuitele haine de stradă. Doi oameni se întorc dintr-o luptă încununată de victorie și trei vrăjitoare le fac preziceri care îi pun pe gânduri. Vă amintiți? Exact: una din primele scene din „Macbeth”. Iar cei doi oameni sînt chiar Macbeth și Banquo.

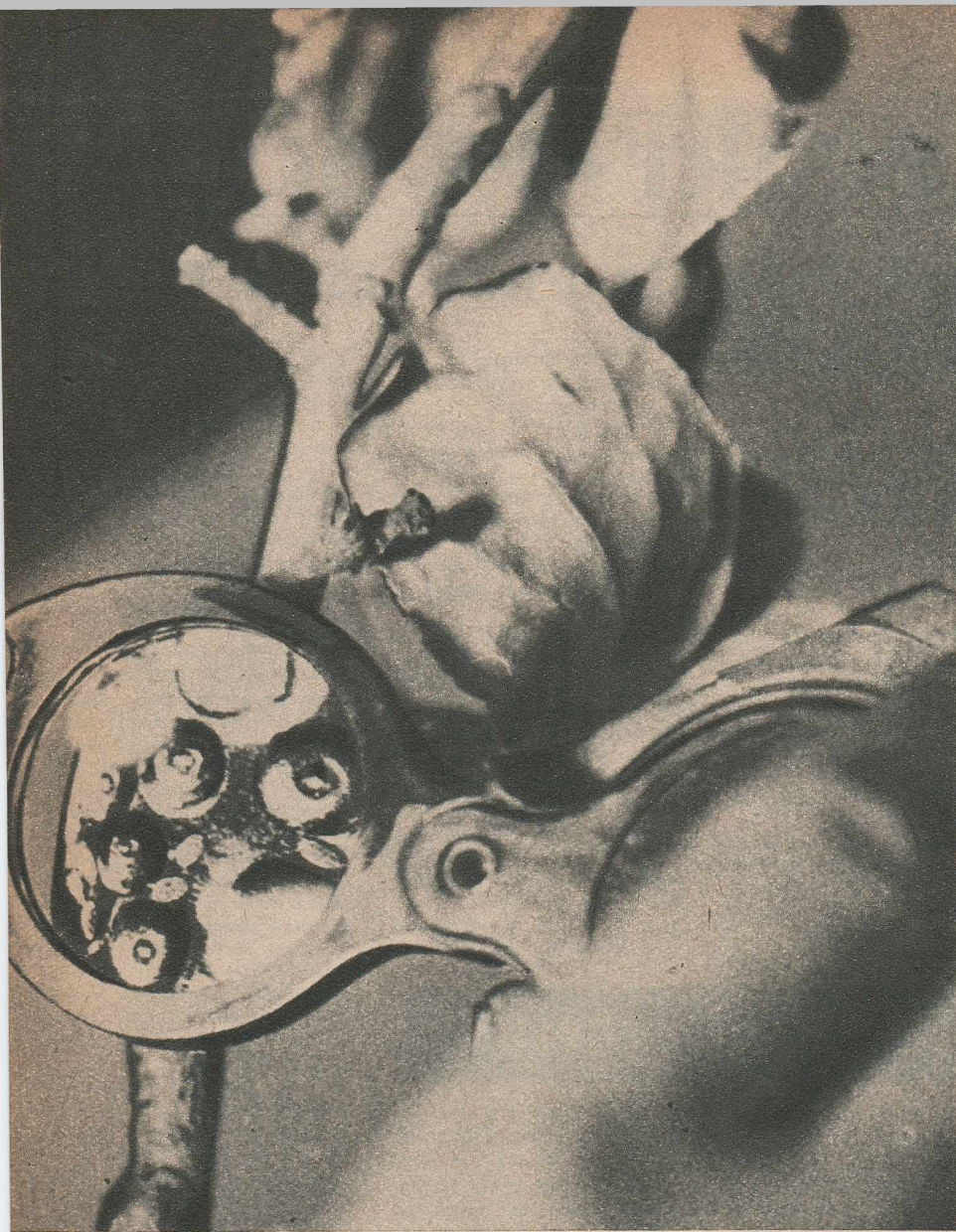
— Încă o dată, vă rog.

Și regizorul Mihail Berechet reia scena.

În timp ce „Regele Lear” și „Hamlet” culeg roape de aplauze, tragedia „Macbeth” e prezentă numai pe avizierele interne ale Naționalului. Situație de moment; în actuala stagiune „Macbeth” va ieși la rampă.

De la Nipru la Dimbovița

De la teatrul „Ivan Franko” din Kievo — unde s-a jucat cu mult succes — piesa cunoscutului dramaturg Aleksandr Korneiciuk „Pe malurile Niprului” a ajuns și pe malurile Dimboviței. Mai precis, la secretariatul literar al Naționalului, de unde a ieșit în traducere românească cu titlul „Ascultă-ți inima”. O piesă inspirată din viața de azi a constructorilor comunismului și care va prilejui actorilor Al. Giugaru și Marcel Anghelescu apariția în rolurile a doi președinți de colhozuri. În distribuție mai figurează: Dina Cocea, Eugenia Popovici, Emanoil Petruș, Florin Piersic, Coca Andronescu, Mișura Argezi, Matei Alexandru etc. Regia — Al. Finji.

O lupă ne ajută să detectăm prezența păduchelului din San Jose: fiecare disc concentric e feasta unui individ. Acest dăunător nu mișună, nici nu viermuiește... El se agață cu rostrul de plantă și, tot sugându-i seva, se înmulțește afil de mult, încît o îmbracă într-o a doua „scoarță”, făcîndu-i respirația...

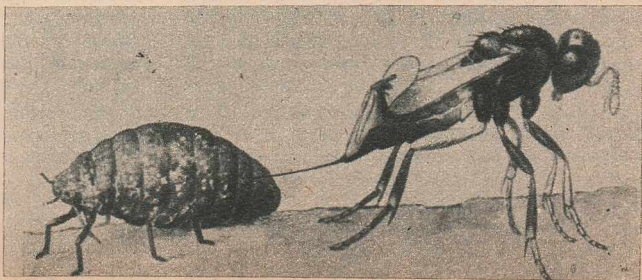

aceștia se numesc mana viței, gîndacul de Colorado sau altfel — comportă un efort la fel de complex ca acela cerut de crearea unui mare lac artificial de acumulare sau de recuperarea unor imense suprafețe de pămînturi aluvionare... Or, această luptă n-a putut avea sorți de izbîndă la noi în țară înainte de introducerea economiei planificate, înaintea constituirii unui adevărat front de transformare a naturii, de supunere a naturii. La ora actuală acest front există. Majoritatea livezilor aparțin gospodăriilor colective și de stat, industria echipază pe cei care luptă împotriva dăunătorilor cu utilaj modern și cu insecticide eficiente. Deci semnalul de atac împotriva păduchelului din San Jose a fost dat! Se împlinesc doi ani de cînd Ministerul Agriculturii desfășoară împotriva acestuia un plan strategic de mare eficiență. Întreaga țară e împărțită în cinci „fronturi de luptă”: cele cinci bazine pomicole Baia Mare, Bistrița, Beclean, Dej și Rîmnicul Vilcea. În fiecare bazin — o stație de avertizare. La fiecare stație de avertizare, un inginer agronom specializat în protecția plantelor stabilește prognoze asupra ivirii dăunătorilor. Aceste prognoze se comunică de mare urgență brigăzilor pentru protecția plantelor, cu ajutorul unor cărți poștale viu ilustrate, anunțîndu-li-se momentul optim al stropirilor. Brigăzile, înzestrate cu tot aparatul necesar, fac o toaletă amănunțită, rațională, științifică, tuturor pomilor de-a lungul celor patru anotimpuri.

Continuăm cu o istorioară adevărată. Acum cîțiva ani, anumite plantații din sudul R.S.F.S.R. fiind grav infestate de un parazit exotic, un cercetător sovietic a fost trimis în străinătate pentru cercetări și s-a întors acasă cu o... buburuză. În patrie, cercetătorul a cultivat buburuza, a răspîndit-o în livezile infestate și... buburuzele au mîncat dăunătorii. Pe acest

O viespe Aphelinus Mali surprinsă în momentul în care „atacă” un parazit al mărului, păduchele lînos, depunîndu-și ouăle în trupul lui.

Inamicul public din SAN JOSE

de Viorica FILIPOIU

Fotografii de St. CRISTEA

Din care măr să mușc? — a întrebat, zice-se, Eva. — Din ionatanul de Baia Mare — i-a șoptit șarpele — are parfumul cel mai dulce...

Anecdota aceasta a primit o surprinzătoare confirmare nu de mult, cînd ionatanul de California, concurend cu mărul ionatan românesc pentru o comandă în R. P. Polonă, s-a văzut infrînt... Greu de spus cît de frumoase, cu cît rafinament erau sortate fructele californiene! Merele românești arătau așa cum le făcuse pomul: unul mare, altul mic, celălalt pitic... Însă savorea lor a fost o revelație. De atunci și pînă astăzi producția de fructe a R.P.R. a progresat într-atît, s-a făcut atît de „gustată”, încît la această oră putem trage o liniuță de echivalare și spune că mărul românesc trimis peste hotare înseamnă aur! Din păcate această mare bogăție naturală are

drept inamic un parazit pretutindeni cunoscut, un dăunător care, în pofida numelui lui cu rezonanțe de grande spaniol, nu e decît un păduche, ba chiar un păduche rudă cu ploșnița: „din San Jose” i se spune.

Originar din Extremul Orient, dăunătorul și-a făcut apariția la noi în țară — via Europa vestică — în anul 1933. În 27 de ani dăunătorul ne-a consumat 15.000.000 de pomi și material săditor! Ceea ce înseamnă 750.000 tone de fructe pe an! Cum se explică asemenea prăpăd? „Domnul” din San Jose are o prolificitate înfricoșătoare: fiecare femelă dă viață într-o singură etapă — cea de vară — unui număr de progenituri ce ajunge la 300.000; și această operație se repetă în trei perioade anuale! Nu e de mirare, așadar, că acest flagel a obligat statele europene să organizeze o adevărată coaliție... În primele decenii ale secolului, acestea

au încheiat o convenție internațională de pe urma căreia speciile vegetale au început să capete adevărate prerogative de persoană civilă! Astăzi, nici un pom, fruct, altoi, puiet, butaș, marcotă nu se poate mișca dintr-o țară într-alta fără un buletin de liberă circulație atestînd sănătatea lui vegetală. Nici un măr, nici o pară, nici o piersică nu trece granița dacă poartă — fie și oricît de vag — amprenta oribilului „halo violaceu” care trădează prezența inamicului.

Dacă păduchele din San Jose a apărut la noi încă din 1933, se iscă în chip firesc întrebarea: ce a făcut burghazia în această chestiune de interes statal? Nimic. Sau aproape nimic. Nu stătea în preocupările ei reunirea intereselor divergente ale proprietarilor de pepiniere, pentru a cîștiga o bătălie de interes național. Căci să ne înțelegem: bătălia cu dăunătorii — fie că

principiu se axează la ora actuală cea mai modernă linie în știința combaterii dăunătorilor — așa-zisa metodă biologică.

Respectiva metodă are, de altfel, tradiții la noi în țară. Academicianul W. Knechtel, luptîndu-se prin anul 1925 cu egală viteză împotriva dăunătorilor și împotriva relei credințe a autorităților burgheze, a reușit să rezolve definitiv în țara noastră problema păduchelului lînos al mărului, importînd și cultivînd viespea Aphelinus Mali.

Avantajele metodei biologice sînt de la sine grăitoare: e mai rentabil să obții culturi de insecte sau bacterii — care apoi se perpetuează în chip firesc — decît să fabrici aparataje și insecticide, să le întreții și să le minuiesti. În al doilea rînd, dăunătorul, care devine cu timpul rezistent la insecticid, de bună seamă că nu va deveni niciodată rezistent la „prădător” (insecta sau bacteria folosită la distrugerea dăunătorilor). În al treilea rînd binefăcătoarele stropiri lasă pomul curat ca în palmă — văduvîndu-l din păcate și de gîngăniile ajutătoare și polenizatoare. Dimpotrivă, o viespe, un „prădător” lansat prin metoda biologică într-o livadă, își îndreaptă atacul numai asupra unui anume dăunător — lăsînd planta și gîzele ei cele bune vii și nevătămate. Cunoscînd aceste lucruri, ne-am interesat la Institutul de cercetări hortiviticole dacă nu cumva se poate folosi metoda biologică împotriva păduchelului din San Jose.

— Ba da — ni s-a răspuns — și încă una foarte ascuțită. E vorba de acul viespii Prospaltella Perniciosi. Din păcate însă, am fost nevoiți să constatăm de cîtă vreme că Prospaltella Perniciosi, viespe de import — adusă de prin părțile sudice ale Uniunii Sovietice — nu rezistă la rigorile climatului nostru... Iată de ce biologia institutului se preocupă de înmulțirea și ridicarea prolificității unei viespi și a unei buburuze din fauna țării noastre, vrăjmașe neîmpăcate ale păduchelului din San Jose.

Cu cît deci aceste cercetări vor progresa mai repede, cu cît vor fi mai bine puse la punct, științific și tehnic, cu atît se va apropia definitiv lichidarea acestui dăunător care suferă de doi ani puternic atac organizat al insecticidelor.

SEMNALE TRANSMISE ÎN COSMOS

Tov. Vasile Galeriu, mecanic electrician din Craiova, ne scrie că a auzit despre o carte „în legătură cu constelația Andromeda”, în care personajele transmit mesaje în Cosmos, și ne întreabă dacă e vorba despre o fantezie sau o realitate. Ne întreabă în același timp ce limbaj s-ar folosi într-un asemenea caz și ce lungime de undă pentru transmitere.

Îi răspundem:

Cartea la care se referă cititorul nostru este desigur „Nebuloasa Andromedei”, scrisă de cunoscutul autor sovietic de literatură de anticipație Efremov. În această carte e vorba într-adevăr de transmiterea și recepționarea unor mesaje prin spațiul cosmic, dar totul e ficțiune — sau, mai precis, o imagine anticipată a acestei probleme.

Astăzi însă această ficțiune a lui Efremov — scrisă cu ani în urmă — a devenit realitate. Există acum, atât în U.R.S.S. cât și în alte țări, radiotelescoape uriașe care înregistrează undele radioelectrice emise de cele mai îndepărtate corpuri sidereale. Radiotelescopul de la Green-Bank (S.U.A.) măsoară, spre exemplu, 45 de metri în diametru, cel de la Jondrell Bank (Anglia) are 80 de metri în diametru, iar cel de lângă Moscova — de o construcție cu totul ingenioasă — are puterea unei oglinzi parabolice cu un diametru de 1.000 de metri.

Or, pornind de la premisa că există în Univers milioane de sisteme planetare asemănătoare cu sistemul nostru și că e posibil să existe undeva ființe asemănătoare cu noi, astrofizicienii s-au gândit să folosească aceste instalații gigantice și pentru transmiterea de semnale în Cosmos.

Pentru transmiterea acestor semnale se folosește lungimea de undă cea mai răspândită în natură (21 centimetri), și anume aceea a atomilor de hidrogen neutru, dată fiind preponderența acestui hidrogen în spațiul intersideral. Cît despre limbaj, acesta e alcătuit din semnale simple, dar în așa fel repetate, încît să trădeze o manifestare de viață inteligentă.

În momentul cînd aceste semnale vor fi recepționate pe o planetă ajunsă la aceeași evoluție sau chiar la una mai avansată, astrofizicienii speră să primească răspunsul pe același cod — sau pe altul, care să trădeze, la rîndul lui, o inteligență.

Răspunsul acesta însă nu va fi chiar atît de rapid. Presupunînd, spre exemplu, că transmiterea de pe Pămînt va fi recepționată pe o planetă care gravitează în jurul stelei Alfa — stea relativ apropiată de sistemul nostru solar — vor fi necesari nu mai puțin de opt ani pentru primirea răspunsului. Atît va trebui pentru ca un semnal să parcurgă, dus și întors, distanța de 4 ani-lumină care ne separă de această stea.

Cert este însă un lucru, și anume că primele semnale au și fost lansate în Cosmos și că, de acum înainte, se așteaptă eventualul răspuns.

Dezlegarea jocului CU „NU” LA ÎNCEPUT, apărut în nr. 3

ORIZONTAL 1) Insistă — Rade. 2) Moșăie — Aude. 3) Iță — Frunțași. 4) Ta — Pomii — Apel. 5) Altrnală — Ară. 6) Are — Luna — Tr. 7) B — Azi — Curbă. 8) Undeva — Luați. 9) Fain — Avans — R. 10) Ereți — Etc — Pi. 11) Tor — Cod — Atit. 12) Vigilent — Ra.

De vorbă cu medicul.

I.P. Copsa. La dv. este vorba de o astenie. Vă recomandăm următorul tratament: faceți 20 de injecții intramusculare de Hematodin începînd cu jumătate cm³ în prima zi, un cm³ a doua zi, continuînd cu fiola întreagă pînă la sfîrșitul tratamentului. În același timp faceți 15 injecții de ser neurotonic, una pe zi subcutan sau intramuscular, și 5 injecții, una la două zile, de Testosteron de 10 mg urmate de alte 5 injecții de Testosteron de 25 mg. După o pauză de 3-4 săptămîni mai repetați o dată același tratament. Consumați alimente bogate în proteine: carne, pește, brînzetură. Consumați de asemenea ouă și creier. Toate suferințele de care vă plîngeți vor dispărea.

S.H. — Giurgiu. Este într-adevăr vorba de o ciupercă. Faceți următorul tratament: seara spălați trunchiul cu apă caldă și săpun, fricționînd bine pielea. După uscarea fricționați petele și regiunea pielii ce le înconjoară cu următoarea soluție: rezorcină 1 gr., acid salicilic 2 gr., alcool 100 gr., punînd la caldare o piama curată. A doua zi puneți o cămașă curată. Repetați în fiecare seară tratamentul, schimbînd de fiecare dată pijamaua și cămașa de zi. Cele purtate în ziua și noaptea precedente trebuiesc neapărat bine fierse. Petele vor dispărea. După o pauză de 8 zile, repetați tratamentul încă o dată timp de cinci zile.

ARI IOAN — Mărgineanca. Vă recomandăm să faceți o electrocardiogramă la un serviciu de specialitate. În cazul că rezultatul este bun, atunci fiți siguri că nu suferiți de o boală de inimă, ci de o boală a nervilor inimii. Vă recomandăm în cazul acesta să evitați conflictele psihice. Tratați orice defecțiune în sfera diges-

tivă și orice focar de infecție (dentar, amigdală etc.).

Luăți 2-3 linguri pe zi din următorul medicament: bromură de calciu și bromură de stronțiu câte 5 gr., tinctură de valeriană eterată 5 gr., luminal sodic 0,50 gr., sirop simplu 50 gr. apă pînă la 150 gr. Luăți de 3 ori pe zi câte 10 picături din medicamentul următor: salicilat de eserină 10 mg, glicerină 3,5 ml, apă distilată 1,5 ml.

Vă mai recomandăm băi reci de acid carbonic la 32-29 grade (le puteți face la Vatra Dornei). Duceți o viață liniștită și munciți în condiții de temperatură convenabilă (fără variații mari).

TĂCIULEȚ AUREL — Buzău. Nu mai faceți tratament cu striconină și ser neurotonic. Veți lua 2 tablete de Meprobumat în timpul zilei, iar seara la culcare veți lua o jumătate pînă la o tabletă întreagă de Nosinan (se obțin cu rețetă medicală). Evitați abuzurile de care vorbiți. Faceți seara înainte de culcare o plimbare în aer liber. Puteți face și 10-20 injecții de Hemiatodin.

MATEESCU M. — Pitesti. Nu știm ce tratament ați făcut pînă la ora actuală pentru reumatismul dv., dar tratamentul empiric descris de dv. nu vi-l recomandăm. Consultați un serviciu medical de specialitate care să stabilească forma de reumatism de care suferiți și care vă va indica și tratamentul corespunzător.

STELIAN GH. Răspunsul la scrisoarea dv. a apărut în numărul 47 (287) al revistei noastre din 26 noiembrie 1960, cu mențiunea pe care o facem noi că prima dată ați semnat scrisoarea cu numele de Virgil Gheorghe.

Dr. Silviu GHEREA

Rulmentul și... piramida lui Keops

Cum au fost înălțate „pînă la cer” uriașele piramide egiptene? Întrebarea respectivă a frămîntat mințile arheologilor, a constructorilor, a diversilor cercetători ai trecutului și chiar a omului simplu, dornic să descopere acest secret. Cercetătorii, după îndelungate studii, au ajuns la următoarea părere: uriașa piramidă a lui Keops, cît și suratele ei de lângă Cairo ar fi fost înălțate cu ajutorul... rulmenților. Blocurile de piatră erau deplasate pe niște bile din piatră sau pe role de lemn, care la rîndul lor erau așezate pe șine tot de lemn. De aici începe probabil și istoricul rulmentului — al rulmentului cu bile ca și al celui cu role.

Egiptenii n-au fost însă singurii din antichitate care au cunoscut, sub această formă, rulmentul. Cu 4000 de ani în urmă, chinezii au folosit bilele ca mijloc de a deplasa primele lor instalații de irigație. Iar în evul mediu — spun cei care urmăresc îndeaproape povestea rulmentului — Leonardo da Vinci a realizat proiectul unei macarale mecanice în care rulmenții cu bile din bronz sau din fier consistau din piese de bază. Pentru aceasta, bilele și rolele lui Leonardo da Vinci sînt considerate ca „strămoși” ai rulmenților metalici de azi.

Celebrul matematician Leibnitz a elaborat, după alte două veacuri, o lucrare despre calculul teoretic al frecării corpurilor, despre alunecare și rostogolire. În acest timp însă, piesele grele — blocurile de piatră — continuau să alunece încă pe bile de bronz sau de fontă, așezate în ișcheaburi. Așa au fost transportate blocurile de granit pe care s-a ridicat la Petrograd, în 1769, statuia țarului Petru I.

Primul patent al rulmentului a fost acordat abia în 1868, în Germania, iar cele dintîi piese de acest fel au fost folosite pentru axele primelor biciclete.

De atunci, aproape fiecare utilaj, fiecare mașină își are rulmenții săi.

Fr. U.

SELECȚIA CĂPRIORULUI

Așa cum în Delta, o dată cu studiile pentru exploatarea stufului, s-au extins și cercetările pisciculturilor, tot așa și pădurile au

răspuns, în cadrul cercetărilor forestiere, nu numai întrebărilor puse de inginerii mecanici, chimiști, silvicultorii, dar și celor ale biologilor și specialiștilor în vinat. Căci există o strînsă interdependență între arbori și vieșuitoarele din preajma lor — de la omizi pînă la reveriți și urs. Nici unul din factorii aceștia nu poate fi modificat fără ca ceilalți să nu sufere și, adeseori, o schimbare petrecută cu anume soi de copaci are repercusiuni nebanabile — datorită complexelor legi ale naturii — după o lungă trecere de vreme, asupra unui anume soi de vieșuitoare.

De aceea la Institutul de cercetări forestiere există, printre cele patruzeci și șapte de laboratoare, și unul consacrat biologiei vînatului.

În fotografia alăturată se prezintă modul în care trebuie făcută selecția căpriorului. Și anume, începînd cu cei trei „pași cu perucă” din stînga sus, sînt prezentate diferite exemplare cu anomalii. Pentru ca anomaliile să nu se reproducă la urmași, respecti- velle exemplare trebuie înlăturate cu ajutorul vîntoarei. Dar totodată împiedicînd transmiterea de caractere neestetice, vîntorii au sarcina de a vîna și exemplarele reușite pentru podoabele lor capilare. Panoul le înfățișează și pe acestea, pe diferite trepte de dezvoltare și după anume caracteristici biologice.

C. B.

LA CE FOLOSEȘTE O ASEMENEA „CRITICĂ” ?

Este întotdeauna îmbucurător cînd cineva îți dă un ajutor în muncă, cînd datorită experienței, exemplului personal, sugestiilor și criticilor principale pe care ți le face, îți dă posibilitatea să-ți îndeplinești mai bine îndatoririle. Acest lucru din păcate însă nu se întîmplă totdeauna. Cum e și cazul cu nota apărută în nr. 4 din 19 ianuarie a.c. în coloanele „Gazetei Literare”, privitoare la unele probleme de conținut ale revistei noastre.

În nota intitulată *Bătrînii friguroși și nasurile roșii* se arată că „ultimile numere din revista „Flacăra” acordă un interes restrîns vieții noastre literare”. Este adevărat că nu publicăm cronici literare; dar dacă trebuie sau nu să publicăm asemenea cronici — faptul e discutabil. Cronica literară, credem noi, nu este un gen potrivit profilului „Flăcării”. Există suficiente publicații care pot și trebuie să publice cronici literare. Dar, am spus, chestiunea poate fi încă discutată.

Nota arată în continuare că acordăm prea mult spațiu sfaturilor practice, preocupare de altfel utilă — după cum se recunoaște de altminteri chiar în notă. Ceea ce ni se reproșează însă este *stilul* în care sînt scrise aceste sfaturi practice, *stil* numit în notă „cel puțin pitoresc”.

„Gazeta literară” scrie: „Autorul (Josiana), foarte grijuliu față de bătrînii „friguroși”, enunță următoarea recomandare: „dacă-i obișnuieți (pe bătrînii, n.n.) cu o temperatură normală, după cîteva vreme îi veți vedea deplin împăcați cu această temperatură”. Autorul sfătuiește pe cei cu „nasul roșu” — ce credeți? — să poarte încălțăminte comodă și călduroasă.”

Citind acestea, lucrurile ni s-au părut și nouă cam anapoda. Am căutat atunci articolul incriminat și l-am aflat în nr. 1, pag. 20 („Sfaturi practice” — „Căldura din casă în timpul iernii”). Dar oricît ne-am străduit nu am găsit nici măcar o aluzie la „nasul roșu” sau la „încălțăminte călduroasă”. Intrigați, am încercat să aflăm cum a fost redactată nota din „Gazeta literară”. Și am găsit că în *alt* număr al „Flăcării” (nr. 2) la *altă* rubrică („Colțul cosmeticiei”), semnată de *alt* autor, vorbindu-se despre influența frigului asupra tenului, se explica din ce cauză se înroșește nasul pe timp friguros; în articol se arăta foarte clar că e vorba de o proastă circulație a sîngelui, recomandîndu-se, în asemenea cazuri, consultarea medicului; în subsidiar se mai recomandă încălțăminte comodă și călduroasă, care să nu stînjenească circulația sîngelui, dîndu-se în același timp și o rețetă cosmetică.

Deci sînt alăturare două citate din două articole diferite, autorul notei prezentîndu-le drept extrase din unul singur, tendința de falsificare fiind ușorată de apropierea tematicilor celor două articole. Falsificarea merge și mai departe: din cel de-al doilea articol se ia cu totul trunchiat citatul, folosindu-se pentru efecte comice expresia „nasul roșu”. Aceasta cînd, de fapt, în articol se dădea o explicație științifică unui fenomen, precum și sfaturi și rețete cu caracter medical.

Lăsînd la o parte faptul că nota din „Gazeta literară” se ocupă de lucrurile minore din „Flacăra” — revistă ilustrată, în care 3/4 din spațiu este ocupat de fotoreportaje și din cealaltă pîrtime o bună parte e ocupată de texte literare, abia 1/12 din spațiu fiind alocat rubricilor de sfaturi și curiozități — lăsînd deci la o parte preocuparea tocmai pentru aceste rubrici ce ocupă un loc atît de mic în economia revistei — ne întrebăm totuși: de ce autorul notei din „Gazeta literară” recurge la incorectitudinea? Și de ce redacția nu controlează mai bine faptele — mai ales cînd e vorba de materiale ce se pretind „critice”?

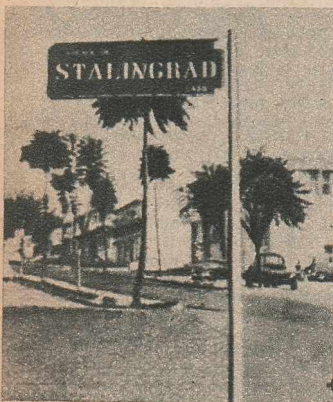
← ARTA R. P. R. PESTE HOTARE. La Muzeul de arte frumoase din Alexandria (R.A.U.) a fost deschisă o expoziție de artă plastică contemporană românească înfățișând aspecte ale noilor realități din R.P. Română. Expoziția s-a bucurat de mult succes. În fotografie, de la dreapta spre stînga: dr. Hussein Sobhi, directorul general al municipalității din Alexandria, Sadik Abdel Latif, guvernatorul orașului, și C. Stănescu, ambasadorul R.P. Române în Republica Arabă Unită.

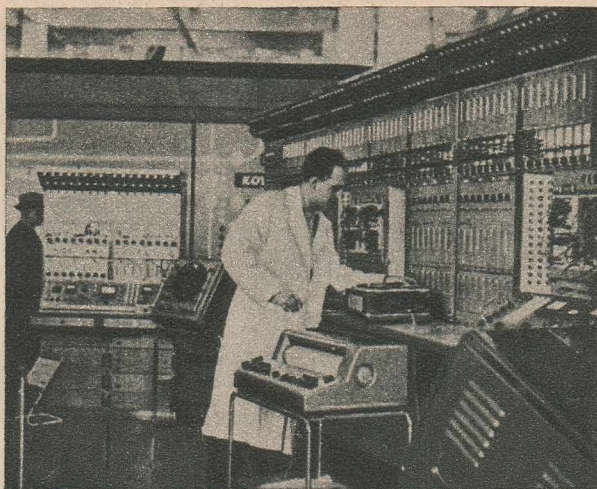
↑ LA 66 DE ANI sâ-teanca J. Katona din comuna Galgahóviz (R.P. Ungară) a obținut titlul de laureată a artei populare pe anul 1960. Acompaniedă în-totdeauna de consă-teanca ei M. Zsiros (dreapta), J. Katona este o interpretă neîn-trecută a cîntecului popular maghiar, producîndu-se atît la radio și televiziune, cît și la diverse serbări și festivaluri. Vocea ei este înregistrată pe nenumărate discuri.

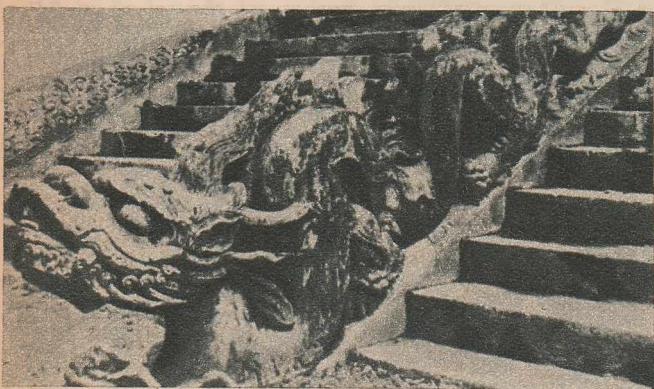
NICI IARNA nu sînt întrerupte antrenamentele tinerilor fotbalisți din Moscova. După un joc de fotbal în sală, antrenorul K. Beskov, maestrul emerit al sportului, dezvăluie viitorilor fotbalisți frunțași moscoviti lipsurile tehnice și tactice arătate în timpul antrenamentului.

LA BUKAVU, capitala provinciei congoleze Kivu, se află un bulevard purtînd numele de „Stalingrad”. Este un omagiu adus jefelor date de poporul sovietic în lupta împotriva fascismului și care capătă o semnificație deosebită mai ales astăzi, cînd poporul congolez luptă pentru independența și libertatea sa.

„ARITMA” este denumirea unei întreprinderi cehoslovace specializate în producția de mașini electronice. O mîncare a constructorilor de la „Aritma” este noua mașină electronică de calculat „AP3”, care se exportă în multe țări.

HANOI, capitala R. D. Vietnam, este împodobit cu numeroase statui, mărturii ale unei civilizații seculare. Un asemenea vestigiu este sculptura în piatră „Dragonul”, din citadela Thang Long, datînd din secolul al XV-lea.

Povestiri de iarnă cu Santa Claus^{*)}

În povestirile lui Dickens sau ale lui Andersen serile de iarnă sînt triste, ființe cu chipul palid se zbat și suferă în lupta cu frigul, cu foamea, cu nedreptatea socială. „Fetița cu chibrituri” a lui Andersen are sfîrșit tragic: „...Fetița cu obraji roșii și zîmbetul pe buze zăcea moartă, degerată de frig, în cea din urmă noapte a anului”. La flăcările citorva chibrituri, pe care nimeni nu voia să i le cumpere, trăise intens, în ultimele clipe, iluzia unei sobe calde, a unui pom cu jucării așa cum văzuse pe geam la negustorul cel bogat.

Dacă Dickens sau Andersen ar scrie astăzi... Ar găsi că în zilele noastre subiectele de acest gen s-au înmulțit într-atît, încît personajele triste nu mai au nume și sînt înghesuite într-o cifră statistică; doar uneori scapă în prozaica rubrică a faptului divers. E marele fapt divers al lumii capitaliste. Șomerul James care se sinucide face parte din cifra celor peste 4 milioane; bătrînul Tommy care cerșește e inclus în cifra altor milioane etc. etc.

Dacă în preajma crăciunului 1960 Andersen s-ar fi aflat la New York...

Imense, splendide vitrine cu manechine turnante, cu brazi în care clipește lumini multicolore, cu trenuri electrice care aleargă... Într-unul din marile magazine new-yorkeze, la raionul de jucării sînt găsiți doi copii, de 5 și 4 ani.

— Ce faceți aici? Unde e mămica voastră?

— Îi căutăm pe Donald Răfoiul. Mămica ne-a spus că aici îl putem găsi.

Megafoanele au întrebat de cîteva ori. Nici un răspuns.

În buzunarul băiatului, o scrisoare: „Sînt copiii mei, Michael și Mary. Îi iubesc neșus, dar nu am bani, nu am nimic cu ce-i hrăni și nu știu unde să caut. Vă implor, aveți milă de ei”...

Nobilul sentiment matern n-a putut rezista în fața disperării.

Întreaga dramă a fost inserată de o agenție oarecare de presă într-o știre de cîteva rînduri, ea un fapt petrecut în chipul cel mai firesc. Poate Andersen ne-ar fi povestit că răfoiul Donald a plecat departe... atît de departe încît Michael și Mary nu-l vor întîlni niciodată.

Dacă în acele zile de decembrie Dickens ar fi colindat pe străzile New Yorkului...

Santa Claus, multiplicat în cîteva zeci de exemplare, și-a făcut apariția. Personaj hibernal improvizat, cu scurta roșie, barbă albă și cizme. Un „sezonier” rebegit de frig, plătit cu ziua, care sună dintr-un clopoțel în fața magazinelor, chemînd cumpărătorii.

Alți Santa Claus stau de planton pe la încreușările marilor „Avenue”, agîtînd și ei clopoțelul, de astă dată pentru a face apel la mila publică; alături, o cutie de carton, străjuită de un afig, așteaptă gestul caritabil.

— Dați pentru cei orfani, pentru nevoiași, pentru invalizi, pentru bătrîni, pentru cei fără lucru, pentru prinzul de crăciun al celor flămînzii și fără adăpost, pentru cei bolnavi, pentru...

Santa Claus este un personaj din ce în ce mai pitoresc al Americii, accentul folcloric al mizeriei în cea mai bogată țară capitalistă.

Lui Dickens nu i-ar fi fost greu să descopere locul unde zvonul clopoțelului lui Santa Claus n-a fost auzit niciodată: Pentagonul. Birourile unde sînt distribuite comenzi militare au fost bine capitonate. Și apoi, acolo n-au acces decît persoanele care reprezintă marile firme producătoare de armament. Au ei vreme să se ocupe de treburi mărunte?

Așa că, tradiționalul Santa Claus continuă să cerșească. Pentru Michael și Mary, pentru bătrînul Tommy, pentru atîtea ființe cu chipul palid, în luptă cu frigul, cu foamea, cu nedreptatea socială.

M. GHENARU

*) Un personaj alegoric, asemănător cu Moș Gerilă.

↑ ÎN NOAPTEA ANULUI NOU, la grădina zoologică din Londra malmuța „Mum”, dintr-o specie foarte rară, originară din America de Sud, a născut un pui pe care-l poartă acum în spinare.

CU 5,5 m a crescut nivelul apelor rîului englez Severn, care, revărsîndu-se, a produs înundații catastrofale. Cel mai mult a avut de suferit comitatul Shrewsbury, unde sute de familii au trebuit să se refugieze în podurile sau etajele superioare ale clădirilor. Imaginea de față este edificatoare în privința proporției inundațiilor.